

11

UCHWAŁA NR XXXII/266/10

RADY GMINY ORLA

z dnia 23 września 2010 r.

**w sprawie Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Orla na lata 2009 – 2012 z
perspektywą na lata 2013 -2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675) art. 14 ust. 1 i ust. 6, ust. 7 pkt 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, Nr 88, poz. 587, z 2008 r. Nr 138, poz. 865, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 666, z 2010 r. Nr 28, poz. 145, Nr 152, poz. 1018), art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464, Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070, Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 28, poz. 145, Nr 76, poz. 489, Nr 119, poz. 804, Nr 152, poz. 1018) po uzyskaniu opinii Zarządu Powiatu Bielskiego w Bielsku Podlaskim i Zarządu Województwa Podlaskiego w Białymstoku uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Orla na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 -2016 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XXIII/144/05 Rady Gminy Orla z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Planu Gospodarki Odpadami”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Orla.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Aleksander Klin

Załącznik do uchwały Nr XXXII/266/10
Rady Gminy Orla z dnia 23 września 2010 r.

**PLAN GOSPODARKI
ODPADAMI
DLA
GMINY ORLA
NA LATA 2009 – 2012**

SIERPIEŃ 2009 r.

Wykonywany na zlecenie:

Wójt Gminy Orla
mgr Piotr Selwesiuk
ul. Mickiewicza 5
Orla

Wykonawca:

HYDROS Jacek Sawicki
Al. 1000-lecia P.P. 41c
15 – 111 Białystok

autor opracowania:

mgr inż. Barbara Dembowska

SPIS TREŚCI

1	WSTĘP	7
1.1	Podstawa prawna	7
1.2	Cel i zakres opracowania	8
1.3	Analiza aktualnego stanu prawnego	8
2	PODSTAWOWE INFORMACJE CHARAKTERYZUJĄCE OBSZAR GMINY ORLA.....	10
2.1	Położenie geograficzne	10
2.2	Warunki glebowe	11
2.3	Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne	11
2.4	Sytuacja demograficzna	12
2.5	Uwarunkowania infrastrukturalne	13
2.6	Sytuacja gospodarcza	14
3	ANALIZA AKTUALNEGO STANU GOSPODARKI OPADAMI	16
3.1	Odpady komunalne	16
3.1.1	Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość wytwarzanych odpadów komunalnych	16
3.1.2	Odpady ulegające biodegradacji	20
3.1.3	Systemy gospodarowania odpadami komunalnymi	21
3.1.3.1	Ilość odpadów zebranych z terenu gminy Orla	21
3.1.3.2	Sposób postępowania z odpadami komunalnymi	22
3.1.3.3	Koszty związane z gospodarką odpadami komunalnymi	23
3.2	Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych	23
3.2.1	Zużyte baterie i akumulatory	24
3.2.2	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	24
3.3	Odpady pozostałe	24
3.3.1	Komunalne osady ściekowe	25
3.3.2	Odpady opakowaniowe	26
3.4	Istniejące systemy zbierania odpadów	26
3.4.1	Systemy zbierania odpadów komunalnych	26
3.4.2	System zbierania komunalnych osadów ściekowych	28
3.4.3	Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	34
3.4.4	Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów	34
3.5	Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami	35
4	PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI	35
4.1	Prognozy demograficzne	36
4.2	Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	42
4.2.1	Prognozowanie zmian w zakresie rozwiązań organizacyjnych i techniczno – technologicznych	45
4.2.2	Zużyte baterie i akumulatory	45
4.2.3	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	46
4.2.4	Komunalne osady ściekowe	46

5	PRZYJĘTE CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI ORAZ PRZYJĘTE TERMINY ICH REALIZACJI ZGODNE Z CELAMI PGO WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO.....	47
5.1	Odpady komunalne.....	48
5.2	Odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych.....	48
5.2.1	Zużyte baterie i akumulatory.....	49
5.2.2	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....	50
5.2.3	Przeterminowane pestycydy.....	50
5.3	Odpady pozostałe.....	50
5.3.1	Komunalne osady ściekowe.....	51
5.3.2	Odpady opakowaniowe.....	51
6	KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU ODPADÓW ORAZ KSZTAŁTOWANIA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI.....	54
6.1	Odpady komunalne.....	54
6.1.1	Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko.....	54
6.1.2	Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie gospodarowania odpadami.....	54
6.1.3	Zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów.....	55
6.1.4	Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów.....	56
6.1.5	Plan zamykania instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska, których modernizacja nie jest możliwa z przyczyn technicznych lub jest nieuzasadniona z przyczyn ekonomicznych.....	58
6.1.6	Planowany system gospodarowania odpadami komunalnymi.....	58
	ZZO Dubiażyn – Hajnówka - Siemiatycze.....	60
6.2	Odpady niebezpieczne.....	62
6.3	Odpady pozostałe.....	62
7	HARMONOGRAM I SPOSÓB FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ	63
7.1	Sposoby finansowania służące realizacji zamierzonych celów w gospodarce odpadami.....	67
8	WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PLANU NA ŚRODOWISKO.....	69
9	SYSTEM MONITORINGU I OCENY WDRAŻANIA PLANU.....	71
10	STRESZCZENIE	73
	SPIS RYSUNKÓW.....	78
	SPIS WYKRESÓW	78
	SPIS TABEL.....	78

Skróty:

BOŚ	Bank Ochrony Środowiska,
GUS	Główny Urząd Statystyczny,
KPGO 2010	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami,
Mg	megagram (tona),
MŚ	Ministerstwo Środowiska,
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
PFOŚiGW	Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
GFOŚiGW	Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
POLiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko,
UE	Unia Europejska,
UG	Urząd Gminy,
UMWP	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego,
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
WSO	Wojewódzki System Odpadowy,
WPGO	Plan Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego,
ZZO	Zakład Zagospodarowania Odpadów.

1 Wstęp

1.1 Podstawa prawna

Opracowanie niniejszego gminnego planu gospodarki odpadami dla gminy Orla na lata 2009 - 2012 wynika z art. 14 i 15 ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001r. (Dz. U. z 2007 Nr 39, poz. 251 z późn. zm.) - nakładającego na gminę obowiązek opracowania w/w planu.

1.2 Cel i zakres opracowania

Celem niniejszego opracowania jest stworzenie kompleksowego gminnego planu gospodarki odpadami dla **gminy Orla** na podstawie obowiązującego ustawodawstwa.

Zakres szczegółowy niniejszego opracowania wynika bezpośrednio z warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003r. **w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami** (Dz. U. z 2003 Nr 66, poz. 620 z późn. zm.). Zgodnie z § 4 wyżej wymienionego. rozporządzenia niniejszy gminny plan gospodarki odpadami obejmuje wszystkie rodzaje odpadów komunalnych, w szczególności odpady komunalne ulegające biodegradacji, odpady opakowaniowe oraz odpady niebezpieczne zawarte w odpadach komunalnych, określa:

1. aktualny stan gospodarki odpadami, w tym:
 - a. rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów,
 - b. rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,
 - c. rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
 - d. istniejące systemy zbierania odpadów,
 - e. rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobową instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - f. wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - g. identyfikację problemów w zakresie gospodarowania odpadami, uwzględniające podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe, hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację instalacji gospodarki odpadami,
2. prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych,
3. cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągania,
4. działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:
 - a. działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów,
 - b. działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
 - c. działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - d. działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów;

5. rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację,
6. sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów, z uwzględnieniem harmonogramu uruchamiania środków finansowych i ich źródeł;
7. system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

Zgodnie z § 6 w/w rozporządzenia gminny plan gospodarki odpadami zawiera co najmniej następujące rozdziały:

1. wstęp;
2. analizę stanu gospodarki odpadami;
3. prognozę zmian;
4. założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami;
5. zadania strategiczne obejmujące okres co najmniej 8 lat;
6. harmonogram realizacji przedsięwzięć obejmujący okres 4 lat;
7. wnioski z analizy oddziaływania planu na środowisko w przypadku planów gminnych oraz sposób ich uwzględniania w planie;
8. sposób monitoringu i oceny wdrażania planu;
9. streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Ponadto niniejszy Gminny Plan Gospodarki Odpadami został opracowany zgodnie z planami wyższego szczebla, tj.:

- Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010,
- Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami na lata 209 – 2012 (projekt),
- Powiatowym Planem Gospodarki Odpadami dla powiatu bielskiego na lata 2008 - 2011.

1.3 Analiza aktualnego stanu prawnego

Obowiązujące prawo wprowadza zasady, które powinny być przestrzegane w gospodarce odpadami (spis aktów prawnych znajduje się w **ZAŁĄCZNIKU NR 1**). W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001 r. Nr 62, poz. 627) wprowadzono następujące zasady:

- zasadę zintegrowanego podejścia do ochrony środowiska jako całości (ochrona jednego lub kilku elementów przyrodniczych powinna być realizowana z uwzględnieniem ochrony pozostałych elementów),
- zasadę zapobiegania (ten, kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu),
- zasadę przezorności (ten, kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze),
- zasadę „zanieczyszczający płaci” (ten, kto powoduje szkodę w środowisku, w szczególności przez jego zanieczyszczenie, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia oraz ten, kto może spowodować szkodę w środowisku, w

- szczegółności przez jego zanieczyszczenie, ponosi koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu),
- zasadę dostępu obywateli do informacji o środowisku i jego ochronie na warunkach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 Nr 199 poz. 1227),
 - zasadę uwzględniania wymagań ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu polityk, strategii, planów i programów,
 - prawo obywateli do uczestniczenia w postępowaniu w sprawie wydania decyzji z zakresu ochrony środowiska lub przyjęcia projektu polityki, strategii, planu lub programu, w tym dotyczących gospodarki odpadami, w przypadkach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 Nr 199 poz. 1227),
 - zasadę, że decyzja wydana z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony środowiska jest nieważna,
 - zasadę, że podmioty korzystające ze środowiska oraz organy ochrony środowiska są zobowiązane do stosowania metodyk referencyjnych, jeżeli metodyki takie zostały określone na podstawie ustaw, przy czym jeżeli na podstawie ustaw wprowadzono obowiązek korzystania z metodyki referencyjnej, dopuszczalne jest stosowanie innej metodyki pod warunkiem udowodnienia pełnej równoważności uzyskiwanych wyników.

W ustawie o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001r. (Dz. U. z 2007 Nr 39, poz. 251 z późn. zm.) sformułowano następujące zasady:

- zasadę przestrzegania właściwej hierarchii postępowania z odpadami (najbardziej preferowanym działaniem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, następnie ograniczanie ilości i uciążliwości (szkodliwości) odpadów, odzysk (wykorzystanie odpadów), unieszkodliwianie odpadów, z wyłączeniem składowania, a najmniej preferowanym składowanie odpadów),
- zasadę bliskości (odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania; jeżeli nie jest to możliwe, to uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię, powinny być przekazywane do najbliższych położonych miejsc, w których mogą zostać poddane odzyskowi lub unieszkodliwione),
- zasadę rozszerzonej odpowiedzialności producenta (producent jest nie tylko odpowiedzialny za powstające w procesie produkcyjnym odpady, ale również za odpady powstające w trakcie użytkowania, jak i po zużyciu wytworzonych przez niego produktów, odpowiednie projektowanie produktów).

W ustawie o odpadach zawarto wymaganie, aby stworzyć i utrzymać w kraju zintegrowaną i wystarczającą sieć instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska.

2 Podstawowe informacje charakteryzujące obszar gminy Orla

2.1 Położenie geograficzne

W podziale administracyjnym gmina Orla położona jest we wschodniej części powiatu bielskiego i graniczy: od zachodu z gminą Bielsk Podlaski i gminą Boćki należącą do powiatu bielskiego, od południa z gminą Kleszczele powiatu hajnowskiego, od wschodu z gminą Dubicze Cerkiewne powiatu hajnowskiego, od północnego wschodu z gminą Czyże należącą do powiatu hajnowskiego.

W opracowaniu wykorzystano mapy cyfrowe IMAGIS (R)

RYСУNEK NR 1 Gmina Orla na tle powiatu bielskiego.

Źródło: www.wojewodztwapolskie.pl

Gmina położona jest w dorzeczu rzek: Orlanki, Białki i Nurca. Przez środek gminy z kierunku północno – zachodniego w kierunku południowo - wschodnim przebiega trasa komunikacyjna relacji Bielsk Podlaski – Kleszczele – Połowce – granica państwa (droga krajowa nr 66), natomiast przez północną część gminy trasa relacji Bielsk Podlaski – Hajnówka – Białowieża – granica państwa (droga wojewódzka nr 689). Są to dwa strategiczne dla gminy Orla drogowe szlaki komunikacyjne. Przez obszar gminy przebiegają również dwie linie kolejowe:

- z zachodu na wschód relacji Bielsk Podlaski – Hajnówka (na której w 1995 r. został zawieszony ruch),
- z północnego zachodu w kierunku południowo – wschodnim relacji Białystok – Bielsk Podlaski – Czeremcha – Siedlce – Lublin.

Gmina Orla należy do Stowarzyszenia „Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego”, do którego przystąpiła w 2000r. (uchwała Nr XXI/99/2000 Rady Gminy Orla z dnia 19 września 2000r.). Gmina Orla dodatkowo jest członkiem następujących stowarzyszeń:

- Stowarzyszenie Samorządów Euroregionu Puszcza Białowieska,
- Związek Gmin Wiejskich RP,
- Związek Gmin Województwa Podlaskiego,
- Lokalna Grupa Działania Puszczy Białowieskiej,
- Euroregion Puszcza Białowieska,
- Związek Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej.

2.2 Warunki glebowe

Pod względem typologicznym gleby gminy Orla są mało zróżnicowane. Największą grupę stanowią gleby brunatne wylugowane i właściwe (Bw) 27,4%, płowe (A) 27,3% oraz czarne ziemie właściwe i zdegradowane (D) 29,4%. Pozostałe to gleby murszowo-mineralne, torfowe, mułowotorfowe i mady (Tn, Etm). Ze względu na podział gatunkowy dominują tu piaski gliniaste lekkie (pgl) i mocne (pgm) 34,2%, piaski luźne (pl) i słabogliniaste (ps) 27,1%. Na trzecim miejscu występują gliny lekkie (gl) i średnie (gs) 19,9%. Gleby organiczne zajmują 10,7% powierzchni.

Struktura kompleksów przydatności rolniczej wskazuje, że gleby orne o dobrych wartościach produkcyjnych tj. kompleksy: 2-pszenney dobry, 3-pszenney wadliwy, 4-żytni bardzo dobry, 5-żytni dobry zajmują około 55% powierzchni natomiast użytki zielone kompleksu 2z-użytki zielone średnie stanowią 60%. Pozostałe gleby są to kompleksy w gruntach ornych: 6-żytni słaby, 7-żytni bardzo słaby (żytnio-lubinowy), 8-zbożowo-pastewny mocny, 9-zbożowo-pastewny. Gleby słabszych kompleksów nadają się pod uprawę zbóż niewymagających takich jak żyto, owies; roślin okopowych takich jak ziemniak, burak pastewny oraz na glebach zasobniejszych w wodę pod uprawę motylkowych (lubinu, koniczyny, wyki).

Z przedstawionych danych wynika, że gleby użytków rolnych na powierzchni około 60-70% są to gleby o dobrej i średniej wartości produkcyjnej. Analiza map glebowo-rolniczych wykazuje, że największe obszarowo skupiska gleb o wysokiej wartości produkcyjnej występują w okolicach miejscowości: Orla, Krywiatycze, Szernie, Koszele, Spiczki, Topczykały, Gregorowce. Nieco mniejsze skupiska występują w obrębie Malinnik, Moskiewicz, Szczyt Nowodworów i Szczyt Dzieciołowa. Użytki zielone występują przeważnie w dolinach rzek, a ich największe zwarte obszary w okolicach miejscowości Pawlinowo i Wólka Wygonowska.

Użytki rolne obejmują około 81% powierzchni gminy, co świadczy o typowo rolniczym charakterze gminy.

2.3 Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne

Przez obszar gminy Orla przebiega linia wododziałowa zlewni rzek Narwi i Bugu. Zasoby wodne gminy są to wody płynące rzek: **Orlanka, Nurzec, Białka**, innych mniejszych cieków i rowów melioracyjnych oraz wody stojące gromadzone w lokalnych zagłębieniach terenowych. Ponadto wody stojące gromadzą się w małych naturalnych oczkach wodnych i zbiornikach antropogenicznych. Nie mają one jednak większego znaczenia gospodarczego, a służą jedynie do zaspokojenia potrzeb lokalnych i indywidualnych. W południowej części gminy znajduje się fragment doliny rzeki Nurzec z glebami organicznymi stanowiący obszar zasobny w wodę. Przez północno-wschodnią część gminy przepływa rzeka Orlanka, stanowiąca wraz z dopływami główne zasoby wodne tego terenu. Centralną część obszaru przecina rzeka Białka. Południowa część gminy jest ściśle związana z zasobami rzeki Nurzec. Doliny rzek w obszarze gminy są zmeliorowane.

Wody płynące w obrębie gminy Orla:

- **Rzeka Orlanka i Biała** - (dopływ Orlanki). Rzeka Orlanka jest lewobrzeżnym dopływem Narwi o długości 50,3 km. Na 12,2 km do rzeki Orlanki uchodzi rzeka Biała (o długości 31,2 km), która jest największym lewobrzeżnym dopływem przyjmującym ścieki z Bielska Podlaskiego.
- **Rzeka Nurzec** - Rzeka należy do rzek typowo nizinnych przepływających przez tereny bagienne i podmokłe. Wypływa z podmokłej doliny położonej na południowy-wschód od m. Czeremcha na wysokości ok. 180 m n.p.m. Całkowita długość rzeki wynosi 100,2 km a powierzchnia zlewni 2082,6 km². Rzeka jest jedną z większych zlewni dopływów Bugu IV-rzędu. Nurzec i jej dopływy odprowadzają wody z obszaru Wysoczyzny Bielskiej, Drohickiej i Wysokomazowieckiej będącymi mezoregionami Niziny Północno-Podlaskiej. Jednym z większych dopływów w górnej części zlewni rzeki jest rzeka Nurczyk o powierzchni zlewni 238 km². Inne dopływy to: Kukawka, Pełchówka i Płonka

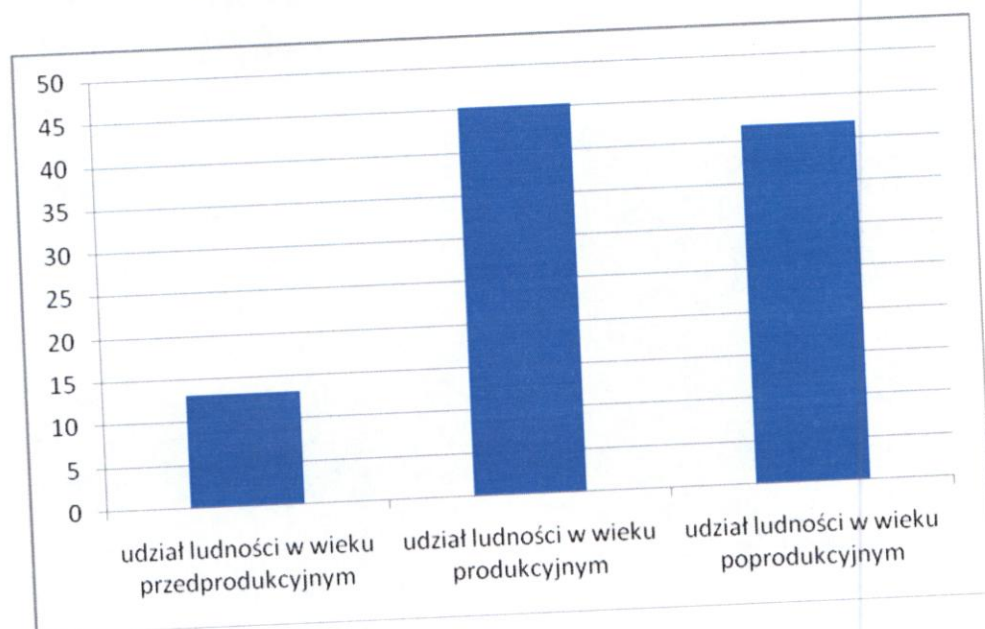
Gmina Orla położona jest w strefie zasilania czwarto- i trzeciorzędowego w IX regionie hydrogeologicznym lubelsko-podlaskim. Wiek głównych pieter wodonośnych tego regionu - kreda i jura, natomiast drugorzędnych - czwartorzęd i trzeciorzęd. Pierwsze zwierciadło wód podziemnych występuje już na głębokości 0 -5m, ale w obrębie wzniesień głębokość ta waha się w granicach 5 - 20 m. Głębokość formacji wodonośnych, z których pobiera się wodę do celów pitnych wynosi od 20 do 150 m. Cały obszar gminy znajduje się w strefie o średniej zasobności o porowych formacjach wodonośnych (Atlas Rzeczypospolitej Polskiej 1993-1997).

2.4 Sytuacja demograficzna

Gmina Orla jest gminą wiejską o powierzchni 15 968 ha¹. Na dzień 31 XII 2008 roku² zameldowanych na jej terenie było 3 320 mieszkańców. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosi 13,1 %, w wieku produkcyjnym 45,2 %, poprodukcyjnym 41,8 % ogółu ludności zamieszkującej gminę. Graficznym obrazem tej sytuacji jest poniższy wykres.

¹ http://www.wrotopodlasia.pl/pl/adm/powiaty_gminy/bielski/gmina_orla/

² www.stat.gov.pl

WYKRES NR 1 Liczba ludności w grupach: przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej na terenie gminy Orla.

Przyrost ludności na rok 2008 jest ujemny, gdzie przyrost naturalny na 1000 osób wynosi – 14, a przyrost naturalny ogółem - 46. Na rozmiary przyrostu naturalnego ma wpływ wysoki poziom umieralności. Określany jest on liczbą ogólną zgonów, która na rok 2008 wynosiła 76, czyli o 46 więcej niż liczba urodzeń w tym okresie. Czynnikiem decydującym o stałym zmniejszaniu się corocznych przyrostów ludności jest zatem duży spadek liczby urodzeń. Współczynnik dzietności wciąż się obniża. Czynnikiem demograficznym, który z pewnością wpływa na niski poziom dzietności kobiet, jest coraz mniejsza liczba zawieranych małżeństw.

2.5 Uwarunkowania infrastrukturalne

➤ Sieć wodociągowa

Na podstawie danych z grudnia 2008 r. Urzędu Gminy Orla wynika, iż łączna długość sieci wodociągowej rozdzielczej (bez przyłączy) wynosi 42,12 km. Zwodociągowane są wszystkie wsie na terenie gminy. Na dzień 30-12-2008 r. do sieci gminnej było podłączonych 1437 budynków mieszkalnych, co stanowi ok. 100%. W 2008 roku wyprodukowano 213,1 tys.m³ wody, z tego 144,7 tys.m³ dostarczono do gospodarstw domowych.

TABELA NR 1 Stan sieci wodociągowej w gminie Orla – 2009 r.

Długość sieci [km]	Liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]
42,12	1 437

Źródło: www.stat.gov.pl/bdrr/

➤ Sieć kanalizacyjna

Całkowita długość sieci kanalizacyjnej w 2008 roku wyniosła 3,7 km, a ilość całkowita odprowadzonych ścieków - 5,3 dm³. Do sieci kanalizacyjnej przyłączonych jest 117 sztuk gospodarstw. Osady ściekowe w gminie Orla są składowane. Ilość obsługiwanych mieszkańców wynosi 900 osób, czyli 110 gospodarstw domowych, co daje 0,25% mieszkańców. Biorąc pod uwagę całkowitą ilość mieszkańców - 3 320, nadal pozostaje do skanalizowania 2 420 osób.

TABELA NR 2 Stan sieci kanalizacyjnej w gminie Orla-2006

Długość sieci [km]	Liczba mieszkańców korzystających z sieci [os.]
3,7	900

Źródło: www.stat.gov.pl/bdrr/

2.6 Sytuacja gospodarcza

Gmina Orla funkcjonuje i rozwija się w określonym otoczeniu gospodarczym, z którym wiąże je różnorodne współzależności i powiązania wynikające z ich kooperacji i współpracy w zakresie wymiany dóbr i usług, kontaktów instytucjonalnych i międzyludzkich.

TABELA NR 3 Instytucje i zakłady pracy w gminie Orla

Lp.	Instytucje i zakłady pracy	Adres
1.	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	ul. Spółdzielcza 17 – 106 Orla
2.	„ANNA” skup żywca export – import	ul. Krzywa 17 17 – 106 Orla
3.	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna	Krywiatycze 2 17 – 106 Orla
4.	PH – U “Igor” Igor Tchórzewski	ul. Bielska 52 17 - 106
5.	Przedsiębiorstwo transportowe – TRANS	ul. Mickiewicza 45 17 – 106 Orla
6.	Firma usługowo – handlowa Edward Piszczatowski	ul. Armii Czerwonej 69 17 – 106 Orla
7.	„ENIGMA” Skup zboża Anatol Bakun	ul. A. Czerwonej 22 17 – 106 Orla
8.	Przedsiębiorstwo transportowo – handlowo – usługowe A. Michalewicz	Kolonia Antonowo 17 – 106 Orla
9.	Usługi transportowe „TRANSGROT” J. Szymański	ul. A. Czerwonej 11 17 – 106 Orla
10.	” ORMAX” SP.J. Jolanta i Aleksy Leszewicz	ul. Sienkiewicza 17 17 – 106 Orla
20.	„FENIKS” Jarosław Ciulkiewicz	ul. Piaskowa 10 17 – 106 Orla

Lp.	Instytucje i zakłady pracy	Adres
21.	TRANSPORT M. Szarko	Parcewo 77 17 – 106 Orla
22.	„SOLAR” Jan Dożynko, Jerzy Lasota	ul. Sienkiewicza 2 17 – 106 Orla
23.	P.H.P. GOLDEKS Jan Dmitruk	Reduty 82 17 – 106 Orla
25.	KU - Mariusz Kuna	Koszele 33 17 – 106 Orla
26.	Firma Transportowa Mirosław Chodak	Reduty 156 17 – 106 Orla
27.	„NAFTAN” Sp. z o.o.	Oleksze 21 17 – 106 Orla
28.	Przedsiębiorstwo Usługowo – Transportowe „JOŁEK” Jarosław Jołczuk	ul. Kleszczelowska 64 17 – 106 Orla
29.	Bank Spółdzielczy w Hajnówce Oddział w Orli	ul. Mickiewicza 10 17 – 106 Orla
30.	PTHU „MARTEN” Jan Kuna	Koszele 33 17 – 106 Orla
31.	Almed NZOZ	ul. Bielska 17 – 106 Orla
32.	Piekarnia „Emma”	ul. Orzeszkowej 17 – 106 Orla
33.	Bank Spółdzielczy w Bielsku Podlaskim Oddział w Orli	ul. Mickiewicza 5 17 - Orla

Źródło: UG Orla.

Położenie gminy Orla w regionie o charakterze rolniczo – leśnym wskazuje, że podstawowymi dziedzinami rozwoju gospodarczego może być rozwój przemysłu spożywczego, przetwórstwa produktów rolnych (produkcja pasz, zdrowej żywności, browarnictwo), przemysłu drzewnego, meblowego, związanego z ochroną środowiska oraz obsługi kwalifikowanej turystyki.

3 Analiza aktualnego stanu gospodarki opadami

3.1 Odpady komunalne

3.1.1 Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość wytwarzanych odpadów komunalnych

Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.) zwana dalej ustawą o odpadach w artykule 3 ust. 3 pkt 4 definiuje **odpady komunalne** jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Istnieją dwa źródła powstawania odpadów komunalnych:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury (handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo, przemysł w części socjalnej i inne).

TABELA NR 4 Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Orla w 2008 roku.

Lp.	Nazwa	Ilość w [Mg]	Udział procentowy poszczególnych grup odpadów
1	Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	20,40	2,20%
2	Odpady zielone z ogrodów i parków	16,70	1,80%
3	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	817,00	88,20%
3-1	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	147,10	18,00%
3-2	Odpady zielone	32,70	4,00%
3-3	Papier i tektura	98,00	12,00%
3-4	Odpady wielomateriałowe	24,50	3,00%
3-5	Tworzywa sztuczne	98,00	12,00%
3-6	Szkło	65,40	8,00%
3-7	Metal	40,80	5,00%
3-8	Odzież i tekstylia	8,20	1,00%
3-9	Drewno	12,30	1,50%
3-10	Odpady niebezpieczne	4,10	0,50%
3-11	Odpady mineralne w tym frakcja popiołowa	285,90	35,00%
4	Odpady z targowisk	9,30	1,00%

Lp.	Nazwa	Ilość w [Mg]	Udział procentowy poszczególnych grup odpadów
5	Odpady z czyszczenia ulic i placów	20,40	2,20%
6	Odpady wielkogabarytowe	42,60	4,60%
	Razem	926,30	100,00

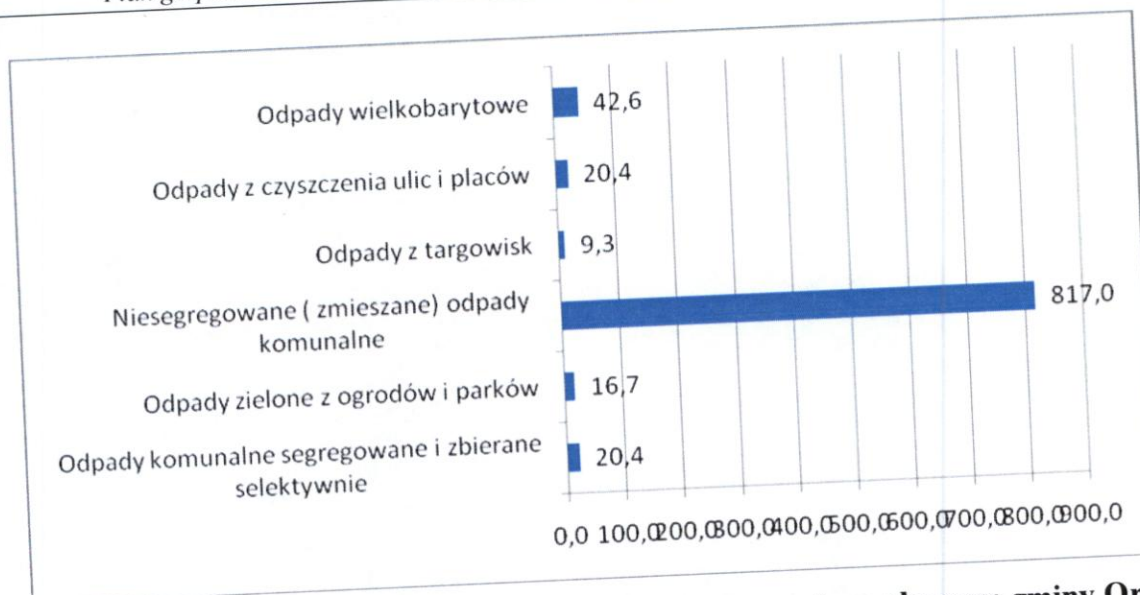
¹ meble i inne odpady dużych rozmiarów (poza zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym)
 Źródło: Obliczenia własne na podstawie wskaźników z Planu Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012(projekt) i KPGO 2010.

Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Orla obliczono na podstawie wskaźnika jednostkowego wytwarzania odpadów komunalnych na terenach wiejskich oraz ilości mieszkańców zameldowanych na stan 31.XII.2008 r. Zdecydowanie największą ilość odpadów komunalnych w całym ich bilansie stanowią zmieszane odpady komunalne **817,00 Mg/rok**. Najmniejszą ilość stanowią odpady z targowisk 9,30 Mg/rok. Ilustracją graficzną powyższych danych jest Wykres Nr 2.

Na terenie gminy Orla ilość odpadów zebranych selektywnie w 2008 r. była aż o 21,12Mg większa w stosunku do odpadów selektywnych zebranych w 2007 r., = 5,50 Mg. Systemem selektywnej zbiórki odpadów w tych latach objęto odpady ze szkła, baterii, papieru, tektury i tworzyw sztucznych. W 2008 r. największą ilość odpadów zebranych selektywnie stanowiły odpady o kodzie 20 01 02 (szkło) – 21,86 Mg, natomiast w 2007 r. nie przeprowadzono zbiórki tego odpadu. Z obliczeń na podstawie wskaźników z WPGO ilość odpadów selektywnych wytworzonych w 2008r wynosiła 20,40 Mg.

Różnica pomiędzy odpadami wytworzonymi policzonymi na podstawie wskaźników z KPGO i WPGO oraz odpadami zebranymi w 2008 r. (dane z Urzędu Gminy) nastąpiła w związku z tym, iż po raz pierwszy od jakiegoś czasu gmina przeprowadziła zbiórkę szkła na swoim terenie. Mieszkańcy terenów wiejskich bardzo często przechowują opakowania szklane na terenach swoich posesji nawet przez kilka lat (odpady te nie ulegają spaleni w paleniskach domowych lub nie są wykorzystywane do skarmiania zwierząt). W 2008 r. jednorazowa zbiórka opakowań szklanych (w większości butelek, słoików) dała efekt jednorazowego zwiększenia o prawie 500% ilości zebranych odpadów segregowanych w stosunku do roku 2007.

Prognozuje się, iż w kolejnych latach ilość zbieranych selektywnie odpadów szklanych będzie znacznie niższa w stosunku do roku 2008, będzie jednak zgodnie z założeniami proponowanego systemu gospodarki odpadami, proporcjonalnie rosła.

WYKRES NR 2 Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na obszarze gminy Orla w 2008 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z powyższej tabeli nr 4.

Na terenie gminy Orla były wytwarzane takie grupy odpadów jak:

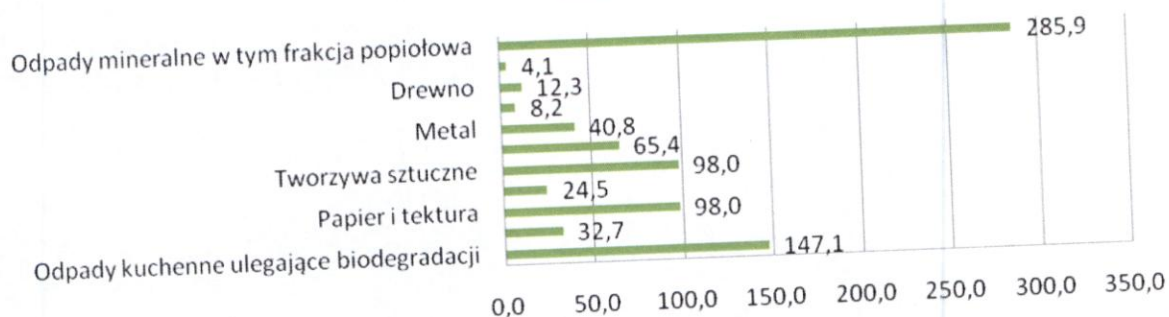
- odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie,
- odpady zielone z ogrodów i parków,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- odpady z targowisk,
- odpady z czyszczenia ulic i placów,
- odpady wielkogabarytowe.

Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie - ustawa o odpadach w art. 10 mówi, że odpady powinny być zbierane w sposób selektywny. Wg dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012 i KPGO 2010 ilość tych odpadów wytworzonych na terenie gminy Orla to 20,40 Mg. Odpady te stanowiły około 2,20% ogólnej ilości odpadów wytworzonych na terenie gminy Orla

Odpady zielone z ogrodów i parków - w ich skład wchodzi głównie materiał roślinny o zróżnicowanej strukturze. Odpady te stanowiły około 1,80% ogólnej ilości odpadów wytworzonych na terenie gminy Orla, czyli 16,7 Mg/rok.

Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne) - jest to grupa o największym udziale procentowym (88,20%), czyli 817,00 Mg z ogólnej ilości wytworzonych odpadów komunalnych. Wskaźniki składu morfologicznego zaczerpnięto z projektu WPGO 2009.

Skład morfologiczny wytworzonych zmieszanych odpadów komunalnych w gminie Orla w 2008 roku

WYKRES NR 3 Skład morfologiczny wytworzonych zmieszanych odpadów komunalnych w gminie Orla w 2008 roku.

TABELA NR 5 Skład morfologiczny niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wytwarzanych na obszarach miejskich i wiejskich.

Lp.	Nazwa	Skład procentowy niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wytwarzanych na obszarach miejskich	Skład procentowy niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wytwarzanych na obszarach wiejskich
1	odpady kuchenne ulegające biodegradacji	34,00%	18,00%
2	odpady zielone	2,00%	4,00%
3	papier i tektura	20,00%	12,00%
4	odpady wielomateriałowe	4,00%	3,00%
5	tworzywa sztuczne	14,00%	12,00%
6	szkło	8,00%	8,00%
7	metal	5,00%	5,00%
8	odzież, tekstylia	1,00%	1,00%
9	drewno	1,50%	1,50%
10	odpady niebezpieczne	0,50%	0,50%
11	odpady mineralne	10,00%	35,00%
	Razem	100,00%	100,00%

Źródło: PGO dla Województwa Podlaskiego 2009- 2012 (projekt).

Odpady z targowisk – w ich skład wchodzi: opakowania z tworzyw sztucznych, drewno, tektura, odpady nadające się do kompostowania, w tym resztki odpadów

spożywczych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Szacunkowa ilość odpadów z targowisk na terenie gminy Orla wynosi – 9,30 Mg.

Odpady z czyszczenia ulic i placów – szacunkowo ilość odpadów wytworzonych z czyszczenia ulic i placów, do których przede wszystkim zaliczono odpady pochodzące z mechanicznego oraz ręcznego podczyszczania ulic, placów i chodników, oraz zawartość koszy ulicznych. Na terenie gminy Orla w roku 2008 wytworzono – 20,4 Mg odpadów z czyszczenia ulic i placów.

Odpady wielkogabarytowe - (wielkorozmiarowe) zaliczone są do niej opady o dużych rozmiarach jak np. meble i inne, z wyłączeniem sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Szacuje się, że na terenie gminy Orla wytworzono – 42,60 Mg odpadów wielkogabarytowych.

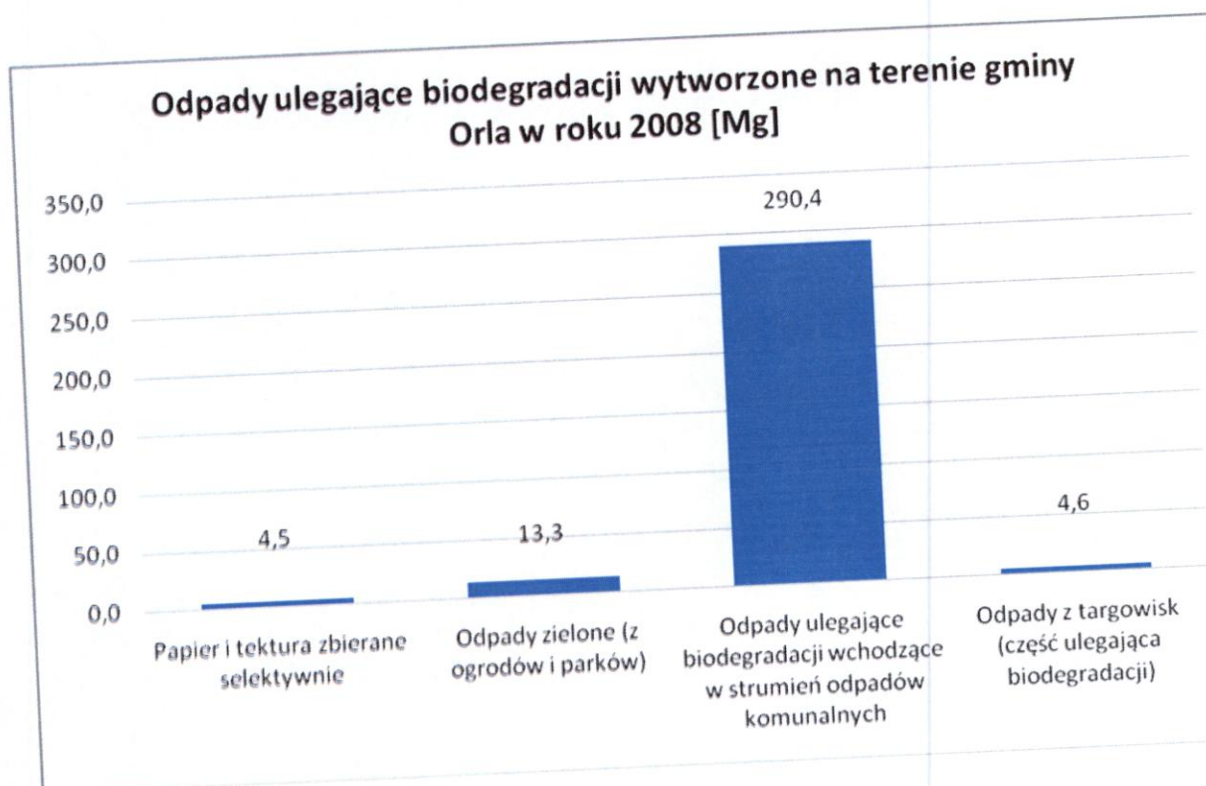
3.1.2 Odpady ulegające biodegradacji

W myśl art. 3 ust. 2 pkt 7 ustawy o odpadach odpady ulegające biodegradacji to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów.

TABELA NR 6 Ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych na terenie gminy Orla w 2008 roku.

Lp.	Odpady ulegające biodegradacji wytworzone na terenie gminy Orla	Ilość w Mg/rok
1	Papier i tektura zbierane selektywnie	4,5
2	Odpady zielone (z ogrodów i parków)	13,3
3	Odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień odpadów komunalnych	290,4
4	Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji)	4,6
	Razem	312,9

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wskaźników z Planu Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012 (projekt) i KPGO 2010.

WYKRES NR 4 Ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 2008 roku w gminie Orla w Mg.

Na terenie gminy Orla w roku 2008 wytworzono – **312,90 Mg** odpadów ulegających biodegradacji. W roku 1995 wytworzono **209,48 Mg** tychże odpadów. Porównując te dwie ilości dochodzimy do wniosku, iż nastąpił wzrost wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji w roku 2008 w stosunku do roku 1995. Jeśli przyjąć odpady ulegające biodegradacji wytworzone w roku 1995 jako 100%, to odpady ulegające biodegradacji w roku 2008 stanowią o 49,37 % więcej w stosunku do z roku 1995.

3.1.3 Systemy gospodarowania odpadami komunalnymi

3.1.3.1 Ilość odpadów zebranych z terenu gminy Orla

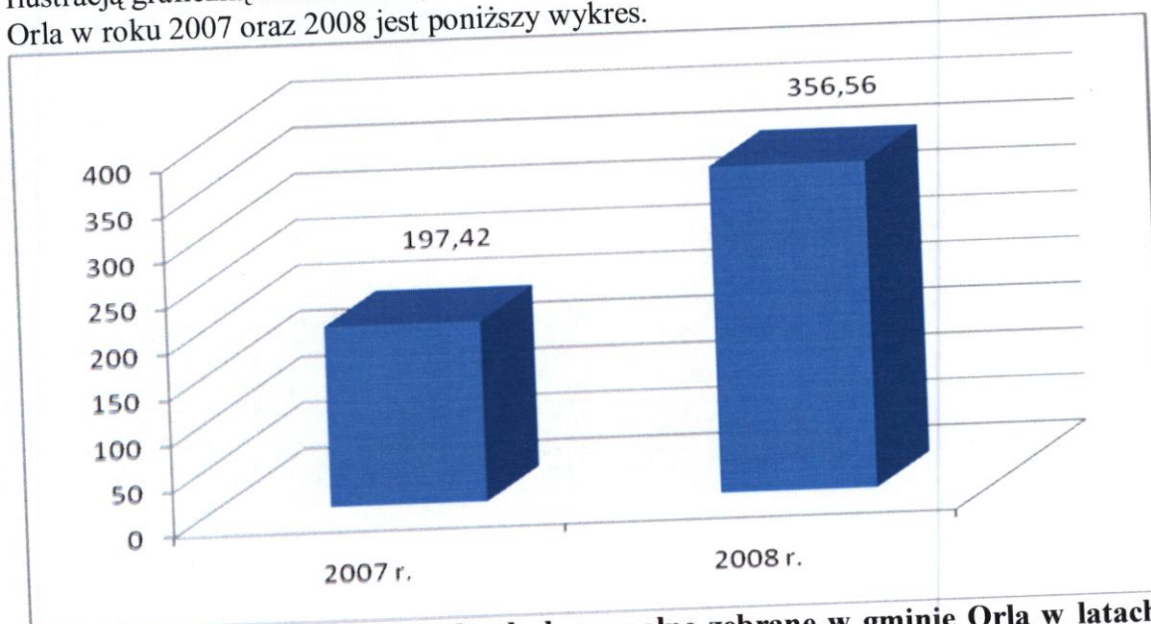
Z terenu gminy Orla w roku 2007 zebrano 197,42 Mg zmieszanych odpadów komunalnych, natomiast w 2008 ogółem - 356,56 Mg tychże odpadów. W sposób selektywny zebrano w roku 2007 - 5,5 Mg odpadów w tym: 5,08 Mg papieru i tektury, 0,36 Mg tworzyw sztucznych i 0,06 Mg baterii. W roku 2008 w wyniku selektywnej zbiórki zebrano razem 26,62 Mg odpadów w tym: 21,86 Mg odpadów ze szkła; 3,03 Mg papieru i tektury oraz 1,73Mg tworzyw sztucznych.

TABELA NR 7 Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w gminie Orla w roku 2007 oraz 2008.

Lata	Zmieszane odpady komunalne zebrane w gminie [Mg]
2007 r.	197,42
2008 r.	356,56

Źródło: WSO

Ilustracją graficzną ilości zebranych zmieszanych odpadów komunalnych na terenie gminy Orla w roku 2007 oraz 2008 jest poniższy wykres.

WYKRES NR 5 Zmieszane odpady komunalne zebrane w gminie Orla w latach 2007 i 2008 [Mg].

Zmieszane odpady komunalne

Na terenie gminy Orla 40% liczby mieszkańców posiadało kosze do zbiórki zmieszanych odpadów komunalnych w roku 2007. Odsetek uległ podwyższeniu o 3,38% w roku 2008³. Gmina Orla wywiązała się z obowiązku wynikającego z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach art. 3 ust. 3 pkt 3, który mówi o konieczności prowadzenia przez gminę ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Prowadzenie powyższej ewidencji jest rodzajem monitoringu w stosunku do odsetka mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką.

Istnieje rozbieżność pomiędzy odpadami wytworzonymi a zebranymi (odpady komunalne wytworzone w gminie Orla w roku 2008 – **926,30 Mg**, zebrane odpady komunalne **356,56 Mg**. Jest ona spowodowana następującymi czynnikami:

- niezgodną ze stanem faktycznym rejestracją ilości odpadów trafiających do obiektów odzysku i unieszkodliwiania,
- niezawieraniem umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów wykorzystywanie we własnych gospodarstwach domowych,
- zastosowaniem dla mieszkańców gmin Orla wskaźnika Planu Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012 (projekt) i KPGO 2010, który może być zawyżony.

Odpady zbierane selektywnie – na terenie gminy Orla w 2007 r. zebrano selektywnie 5,5 Mg odpadów, w tym: papier i tekturę, tworzywa sztuczne oraz baterie. W 2008 r. selektywną zbiórkę wzbogacono o szkło i tym samym ilość odpadów uległa wzrostowi do 26,62 Mg. W 2008 r. w systemie selektywnej zbiórki odpadów nie ujęto baterii.

Selektywna zbiórka odpadów na terenie gminy Orla prowadzona jest głównie w systemie pojemnikowym (tabela nr 8).

TABELA NR 8 Ilość pojemników do selektywnej zbiórki w gminie w podziale na odpady podlegające selektywnej zbiórce w 2008 r.

Odpady	Ilość pojemników
Papier i tektura	2
Szkło	23
Tworzywa sztuczne	23

Źródło: UG Orla.

3.1.3.2 Sposób postępowania z odpadami komunalnymi

Ustawa o odpadach poprzez **odzysk** rozumie wszelkie działania, nie stwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania, określone w załączniku nr 5 do ustawy o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251). Poprzez **unieszkodliwianie** odpadów rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonym w załączniku nr 6 do w/w ustawy w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

³ Dane z ankiety

W roku 2008 i 2007 odebrane zmieszane odpady komunalne z terenu gminy Orla w 100% zostały unieszkodliwionych poprzez składowanie⁴. Odpady zbierane selektywnie zebrane z terenu gminy poddano recyklingowi.

3.1.3.3 Koszty związane z gospodarką odpadami komunalnymi

Dominującym kosztami ponoszonymi przez mieszkańców związanymi z gospodarowaniem odpadami są koszty:

- dzierżawy pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych,
- koszty wywozu odpadów komunalnych,
- koszty przyjęcia odpadów komunalnych na składowisko.

W wyniku ankietyzacji uzyskano następujące informacje dotyczące opłat za odbiór odpadów komunalnych. Ceny zależą od wielkości pojemnika.

TABELA NR 9 Opłaty za odbiór odpadów komunalnych na terenie gminy Orla w 2009 roku.

Rodzaj pojemnika oraz jego pojemność	Częstotliwość wywozu	Opłata za wywóz
PA 1100	Niezwłocznie po zapełnieniu po telefonicznym zgłoszeniu	37,45 zł
KP 7	Niezwłocznie po zapełnieniu po telefonicznym zgłoszeniu	203,30 zł
1 m ³ odpadów zmieszanych	---	85 zł
1 m ³ odpadów selektywnie zebranych	---	35 zł

Źródło: Urząd Gminy Orla.

3.2 Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

3.2.1 Zużyte baterie i akumulatory

Baterie i akumulatory są powszechnie stosowane jako przenośne źródła prądu.

Akumulatory kwasowo – ołowiowe są stosowane głównie jako akumulatory samochodowe. Zużyte akumulatory wymieniane są na nowe - jest to jedno ze źródeł powstawania odpadów. Odpady te powstają również w stacjach demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Baterie i akumulatory niklowo - kadmowe występują w postaci wielkogabarytowej i małogabarytowej. Ilość zużytych baterii i akumulatorów Ni – Cd jest trudna do określenia, ze względu na ich długą żywotność – rzędu 10-12 lat.

Baterie manganowo-cynkowe z elektrolitem alkalicznym i solnym (Mn-Zn) , cynkowo- węglowo (Zn), cynkowo-manganowe (Zn-Mn), litowe (Li), litowo-jonowe (Li-

⁴ Dane pochodzą z Urzędu Gminy Orla.

ion) i inne-mają one krótki czas użytkowania, więc ilość odpadów z nich powstających jest znaczna.

W Wojewódzkim Systemie Odpadowym brak informacji na temat wytwarzania tejże grupy odpadów niebezpiecznych.

Na terenie gminy Orla nie funkcjonuje system zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, co skutkuje brakiem sprawozdawczości w tym zakresie.

3.2.2 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1495) definiuje następujące grupy zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego: wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny, sprzęt audiowizualny, sprzęt oświetleniowy, narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów, przyrządy do nadzoru i kontroli, automaty do wydawania. Wg rejestru przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego prowadzonego przez Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska na terenie gminy Orla nie funkcjonuje żaden punkt zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego stąd brak sprawozdawczości w tym zakresie. Wszystkie sklepy ze sprzętem AGD są zobowiązane do przyjmowania zużytego sprzętu od klienta, który dokonuje kupna nowego sprzętu w danym sklepie.

W Wojewódzkim Systemie Odpadowym brak informacji na temat wytwarzania tejże grupy odpadów niebezpiecznych.

3.3 Odpady pozostałe

3.3.1 Komunalne osady ściekowe

Komunalne osady ściekowe powstają w komunalnych oczyszczalniach ścieków w procesie oczyszczania ścieków. Ilość powstających osadów uzależniona jest od zawartości zanieczyszczeń w ściekach, przyjętej i realizowanej technologii oczyszczania oraz stopnia rozkładu substancji organicznych w procesie tzw. stabilizacji. Odpady te są klasyfikowane w grupie 19 i określone kodem 19 08 05 - ustabilizowane komunalne osady ściekowe. Informacje na temat oczyszczalni ścieków w gminie Orla oraz sposób postępowania z osadami ściekowymi pochodzącymi z komunalnych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Orla przedstawia poniższa tabela.

TABELA NR 10 Komunalna oczyszczalnia ścieków w gminie Orla w roku 2007.

ogółem	Mechaniczno – biologiczne z podwyższonym usuwaniem biogenów	Przepustowość oczyszczalni według projektu m ³ /d	Ścieki oczyszczone w dam ³ /rok
1	1	40	17

Źródło: www.stat.gov.pl.

Wg informacji zawartych w GUS w roku 2007, 5 Mg komunalnych osadów ściekowych było składowanych, a 4 Mg stosowane w rolnictwie. W roku 2008, 100% osadów ściekowych było składowanych.

Art. 43 ust. 6 ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. informuje, iż zakazuje się stosowania komunalnych osadów ściekowych:

- 1) na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody,
- 2) na terenach ochrony pośredniej stref ochronnych ujęć wody, o ile akt prawa miejscowego wydany na podstawie art. 58 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.9)) nie stanowi inaczej,
- 3) w pasie gruntu o szerokości 50 m bezpośrednio przylegającego do brzegów jezior i cieków,
- 4) na terenach zalewowych, czasowo podtopionych i bagiennych,
- 5) na terenach czasowo zamrzniętych i pokrytych śniegiem,
- 6) na gruntach o dużej przepuszczalności, stanowiących w szczególności piaski luźne i słabogliniaste oraz piaski gliniaste lekkie, jeżeli poziom wód gruntowych znajduje się na głębokości mniejszej niż 1,5 m poniżej powierzchni gruntu,
- 7) na gruntach rolnych o spadku przekraczającym 10%,
- 8) na obszarach ochronnych zbiorników wód śródładowych, o ile akt prawa miejscowego wydany na podstawie art. 58 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne, nie stanowi inaczej,
- 9) na terenach objętych pozostałymi formami ochrony przyrody nie wymienionymi w pkt 1, jeżeli osady ściekowe zostały wytworzone poza tymi terenami,
- 10) na terenach położonych w odległości mniejszej niż 100 m od ujęcia wody, domu mieszkalnego lub zakładu produkcji żywności,
- 11) na gruntach, na których rosną rośliny sadownicze i warzywa, z wyjątkiem drzew owocowych,
- 12) na gruntach przeznaczonych pod uprawę roślin jagodowych i warzyw, których części jadalne bezpośrednio stykają się z ziemią i są spożywane w stanie surowym - w ciągu 18 miesięcy poprzedzających zbiory i w czasie zbiorów,
- 13) na gruntach wykorzystywanych na pastwiska i łąki,
- 14) na gruntach wykorzystywanych do upraw pod osłonami.

3.3.2 Odpady opakowaniowe

Odpady opakowaniowe są to odpady powstałe z opakowań jednostkowych, zbiorczych oraz transportowych zastosowanych w ramach całego systemu pakowania towarów wprowadzonych do obrotu. Odpady te powstają głównie na terenie zakładów produkcyjnych, jednostek handlowych, innych podmiotów gospodarczych, gospodarstw domowych, a także biur, szkół, urzędów, innych miejsc użyteczności publicznej, ulic, barów szybkiej obsługi, targowisk itp. Finansowaniem prac związanych ze zbieraniem odpadów opakowaniowych oraz przygotowaniem ich do recyklingu zapewniają opłaty wpłacane przez przedsiębiorców do organizacji odzysku oraz opłaty produktowe wpłacane do Urzędu Marszałkowskiego. Organizacje odzysku, w zależności od przyjętej w statucie formy działania, finansują firmy usług komunalnych pozyskujące odpady lub jednostki samorządu gminnego organizujące zbieranie odpadów na swoim terenie. Wpływy z opłaty produktowej wpłacanej przez

przedsiębiorców Urząd Marszałkowski dzieli pomiędzy gminy w swoim województwie. Im więcej gmina zebrała odpadów w sposób selektywny, tym większą kwotę otrzymuje. W 2008r. z terenu gminy Orla zebrano 26,62 Mg odpadów opakowaniowych.

3.4 Istniejące systemy zbierania odpadów

3.4.1 Systemy zbierania odpadów komunalnych

Na terenie gminy Orla istnieje system zbierania odpadów komunalnych, który jest obligatoryjny dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, jak również dla instytucji i przedsiębiorstw produkcyjnych. Gromadzenie odpadów odbywa się w pojemnikach PA 1100, KP 7, PA 120. Częstotliwość opróżniania i wywozu to:

- PA 1100 i KP 7 – niezwłocznie po napełnieniu,
- PA 120 – 1 raz miesiącu.

Zgodnie z artykułem art. 28. ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.) prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów oraz prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów wymaga uzyskania zezwolenia, z zastrzeżeniem art. 31 ust. 1, art. 32 ust. 1 oraz art. 33 ust. 1a i 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.). Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów wydaje wójt.

TABELA NR 11 Przedsiębiorstwa obsługujące gospodarkę odpadami na terenie gminy Orla stan na 31 XII 2007 r.

Lp.	Nazwa	Adres	Tel.
1.	„ASTWA” Sp. z o.o. - Białystok	ul. Kombatantów 4 15-102 Białystok	085 653 95 93 085 653 98 93 085 653 98 22
2.	Przedsiębiorstwo Handlowo – usługowe „MPO” Sp. z o.o. - Białystok	ul. 27 Lipca 62 15-950 Białystok	085 676-83-00 085 676-83-60
3.	Przedsiębiorstwo Usług komunalnych Sp. z o.o. Hajnówka	ul. Łowcza 4 17-200 Hajnówka	085 682 23 57 085 682 30 32 085 682 27 13

Źródło: UG Orla.

Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.) nakłada na gminy obowiązek uchwalenia regulaminu porządku czystości na obszarze gminy. Rada Gminy Orla podjęła w tej sprawie stosowną uchwałę Nr VI/37/07 w dniu 30 kwietnia 2007r.

Przedsiębiorstwa zajmujące się wywozem odpadów nie prowadzą zbiórki odpadów niebezpiecznych wyodrębnionych ze strumienia odpadów komunalnych. Jest to jeden z problemów istniejących w sferze gospodarki odpadami na terenie gminy Orla.

3.4.2 System zbierania komunalnych osadów ściekowych

Na terenie gminy Orla komunalne osady ściekowe były składowane w 100% na składowisku odpadów w Spiczkach do 2005 roku. W obecnej chwili składowisko jest rekultywowane. Komunalne osady ściekowe składowane są w oczyszczalni ścieków. Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 – 2012 (projekt) i KPGO 2010 celem powinno być ograniczenie składowania osadów ściekowych oraz przekształcanie osadów metodami termicznymi.

Komunalne osady ściekowe są w 100% magazynowane, natomiast odpowiednim kierunkiem zagospodarowania jest zastosowanie tych osadów w rolnictwie przy przestrzeganiu odpowiednich zasad sformułowanych w rozporządzeniu dotyczącym komunalnych osadów⁵.

Komunalne osady ściekowe mogą być stosowane w rolnictwie, jeżeli:
zawartość w nich metali ciężkich nie przekracza ilości ustalonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 sierpnia 1999 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione przy wykorzystywaniu osadów ściekowych na cele nieprzemysłowe (Dz. U. z 1999 r. Nr 72, poz. 813).

TABELA NR 12 Dopuszczalna zawartość metali ciężkich w komunalnych osadach ściekowych mogących mieć zastosowanie w rolnictwie.

Lp.	Metale	Ilość metali ciężkich w Mg/kg suchej masy osadu nie większa niż:
		przy stosowaniu komunalnych osadów ściekowych:
		w rolnictwie oraz do rekultywacji gruntów na cele rolne
1	Ołów (Pb)	500
2	Kadm (Cd)	10
3	Rtęć (Hg)	5
4	Nikiel (Ni)	100
5	Cynk (Zn)	2.500
6	Miedź (Cu)	800
7	Chrom (Cr)	500

Źródło: rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 sierpnia 1999 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione przy wykorzystywaniu osadów ściekowych na cele nieprzemysłowe (Dz. U. z 1999 r. Nr 72, poz. 813).

- w komunalnych osadach ściekowych stosowanych w rolnictwie i do rekultywacji gruntów na cele rolne nie wyizolowano bakterii z rodzaju Salmonella - w 100 g przeznaczonych do badań osadów;
- łączna liczba żywych jaj pasożytów jelitowych Ascaris sp., Trichuris sp., Toxocara sp. - w 1 kg suchej masy (s.m.) przeznaczonych do badań osadów stosowanych w rolnictwie - wynosi 0,
- zawartość metali ciężkich w wierzchniej (0-25 cm) warstwie gruntu, na którym komunalne osady ściekowe mają być stosowane, nie przekracza ilości ustalonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia - przy stosowaniu komunalnych osadów ściekowych w rolnictwie oraz do rekultywacji gruntów na cele rolne.

TABELA NR 13 Zawartość metali ciężkich w wierzchniej warstwie gruntu, na którym komunalne osady ściekowe mogą być stosowane.

Lp.	Metale	Ilość metali ciężkich w Mg/kg suchej masy gruntu nie większa niż		
		przy gruntach:		
		lekkich	średnich	ciężkich

⁵ Dane pochodzą z ankiety

		Ilość metali ciężkich w Mg/kg suchej masy gruntu nie większa niż		
1	Ołów (Pb)	40	60	80
2	Kadm (Cd)	1	2	3
3	Rtęć (Hg)	0,8	1,2	1,5
4	Nikiel (Ni)	20	35	50
5	Cynk (Zn)	80	120	180
6	Miedź (Cu)	25	50	75
7	Chrom (Cr)	50	75	100

Zródło: rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 11 sierpnia 1999 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione przy wykorzystywaniu osadów ściekowych na cele nieprzemysłowe (Dz. U. z 2999 r. Nr 72, poz. 813)

- ✓ odczyn pH gleby na terenach użytkowanych rolniczo jest nie mniejszy niż 5,6;
- ✓ działanie to nie powoduje pogorszenia jakości gleby oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

Przy stosowaniu komunalnych osadów ściekowych w rolnictwie dawkę osadu ściekowego ustala się dla każdej partii osadu osobno. Wielkość dawki komunalnego osadu ściekowego zależy od rodzaju gruntu, sposobu jego użytkowania, jakości komunalnego osadu ściekowego i zapotrzebowania roślin na fosfor i azot. Ilości metali ciężkich, które mogą być wprowadzone z komunalnym osadem ściekowym w ciągu roku do gleby, średnio w okresie 10 lat, nie mogą przekroczyć:

- ✓ ołowiu (Pb) - 1.000 g/ha/rok;
- ✓ kadmu (Cd) - 20 g/ha/rok;
- ✓ rtęci (Hg) - 10 g/ha/rok;
- ✓ niklu (Ni) - 200 g/ha/rok;
- ✓ cynku (Zn) - 5.000 g/ha/rok;
- ✓ miedzi (Cu) - 1.600 g/ha/rok;
- ✓ chromu (Cr) - 1.000 g/ha/rok.

3.4.3 Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

Składowisko w Spiczkach na terenie Gminy Orla zostało zamknięte i w obecnej chwili jest w trakcie rekultywacji. Z terenu gminy odpady wywozi również przedsiębiorstwo ASTWA oraz PUK Hajnówka na składowisko w Poryjewie.

TABELA NR 14 Karta składowiska odpadów w Spiczkach – stan na dzień 31 grudnia 2008 r. – Składowisko było eksploatowane do 31 grudnia 2005 r.

L.p.	Elementy charakterystyki składowiska odpadów	Informacje o składowisku odpadów
1.	ogólne informacje o obiekcie	
1.1.	Nazwa i adres składowiska odpadów	Składowisko odpadów komunalnych na działce oznaczonej nr geod. 594/2, 652/2 w obrębie wsi Spiczki (gmina Orla)

1.2.	Gmina	Orla
1.3.	Powiat	bielski
1.4.	Województwo	podlaskie
1.5.	REGON	brak
1.6.	NIP	brak
1.7.	Typ składowiska	IN
1.8.	Nazwa i adres właściciela składowiska odpadów	Urząd Gminy Orla ul. Mickiewicza 5 17-106 Orla
1.9.	REGON	00542221
1.10.	NIP	543-00-10-110
1.11.	Nazwa i adres właściciela gruntu pod składowiskiem odpadów	Urząd Gminy Orla ul. Mickiewicza 5 17-106 Orla
1.12.	REGON	00542221
1.14.	NIP	543-00-10-110
1.15.	Nazwa i adres zarządzającego składowiskiem odpadów	Gmina Orla
1.16.	REGON	00542221
1.17.	NIP	543-00-10-110
1.18.	Czy kierownik składowiska posiada wymagane kwalifikacje?	nie dotyczy
1.19.	Liczba kwater	1
1.20.	Liczba kwater eksploatowanych	0
1.21.	Liczba kwater zamkniętych	1
1.22.	Czy składowisko jest w trakcie budowy?	nie
1.23.	Czy składowisko jest w trakcie eksploatacji ?	nie
1.24.	Czy składowisko jest w trakcie rekultywacji?	tak
1.25.	Czy składowisko jest w trakcie monitoringu po zakończeniu eksploatacji ?	tak
1.26.	Czy składowisko jest w okresie po zakończeniu monitoringu?	nie
2.	Decyzje administracyjne	
2.1.	Decyzja lokalizacyjna	brak
2.2.	Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu	Decyzja o ustaleniu warunków zapewniających ochronę środowiska przed odpadami podlegającymi składowaniu na wysypisku z dnia 24 listopada 1987r. OŚ. V. 8626/47/87 Wojewoda Białostocki

40

2.3.	Pozwolenie na budowę	brak
2.4.	Pozwolenie na użytkowanie	nie dotyczy
2.5.	Decyzja o wykonaniu przeglądu ekologicznego na podstawie Art.33 ust.1 ustawy wprowadzającej	brak
2.6.	Decyzja o dostosowaniu na podstawie art.33 ust.2 pkt 1 ustawy wprowadzającej	brak
2.7.	Czy decyzja o dostosowaniu została przedłużona?	nie dotyczy
2.8.	Rok faktycznego dostosowania składowiska odpadów	nie dotyczy
2.9.	Decyzja o zamknięciu składowiska na podstawie art.33 ust 6 ustawy wprowadzającej	nie dotyczy
2.10.	Czy decyzja o zamknięciu składowiska na podstawie art.33 ust 6 ustawy wprowadzającej została wykonana?	nie dotyczy
2.11.	Czy decyzja o zamknięciu została przedłużona?	nie
2.12.	Czy przedłużona decyzja o zamknięciu została wykonana?	nie dotyczy
2.13.	Zgoda na zamknięcie wydzielonej części składowiska na podstawie art. 54 ustawy o odpadach	nie dotyczy
2.14.	Zgoda na zamknięcie składowiska odpadów na podstawie art.54 ustawy o odpadach	Decyzja z dnia 30 grudnia 2005r. AŚ. 7643-1/05 Starosta Bielski rok zamknięcia - 2005r. 31 grudnia 2005 r.
2.15.	Rok faktycznego zamknięcia składowiska odpadów	2005 r.
2.16.	Decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji składowiska	nie
2.17.	Czy decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji była czasowa?	nie dotyczy
2.18.	Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów	nie dotyczy

2.19.	Pozwolenie zintegrowane	nie dotyczy
2.20.	Czy składowisko jest przewidziane do uzyskania pozwolenia zintegrowanego?	nie
2.21.	Czy dla składowiska była wydana decyzja w sprawie wstrzymania działalności?	nie
3.	Bazy danych i wykazy	
3.1.	Czy składowisko jest ujęte w wykazie zamieszczonym w wojewódzkim planie gospodarki odpadami?	tak
3.2.	Czy w wojewódzkim planie gospodarki odpadami określono termin zamknięcia składowiska?	tak
3.3.	Czy składowisko jest ujęte w wojewódzkiej bazie o gospodarce odpadami?	tak
3.4.	Czy składowisko odpadów jest ujęte w bazie Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska?	tak
3.5.	Czy składowisko odpadów jest ujęte w bazie Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego?	tak
3.6.	Czy składowisko zostało ujęte w wykazie przekazywanym przez Urząd Wojewódzki do Ministra Środowiska w 2004 r.?	nie dotyczy
3.7.	Czy składowisko zostało ujęte w wykazie przekazywanym przez Urząd Wojewódzki do Ministra Środowiska w 2005 r.?	brak potwierdzonych danych w tym zakresie
3.8.	Czy składowisko zostało ujęte w wykazie przekazywanym przez Urząd Wojewódzki do Ministra Środowiska w 2006 r.?	brak potwierdzonych danych w tym zakresie
4.	Wymagania techniczne	
4.1.	Pojemność całkowita	7500 m ³
4.2.	Pojemność zapełniona	7500 m ³
4.3.	Pojemność pozostała do zapełnienia	0 m ³
4.4.	Powierzchnia w granicach korony	0,84 ha
4.5.	Uszczelnienie	brak
4.6.	Drenaż odcieków	brak

4.7.	Gromadzenie odcieków	brak
4.8.	Postępowanie z odciekami	nie dotyczy
4.9.	Instalacja do odprowadzania gazu składowiskowego	brak
4.10.	Pas zieleni	brak
4.11.	Ogrodzenie	tak
4.12.	Rejestracja wjazdów	nie
4.13.	Ewidencja odpadów	nie
4.14.	Waga	brak
4.15.	Urządzenie do mycia i dezynfekcji	brak
4.16.	Wykonywanie warstw przekrywających odpady	nie
4.17.	Monitoring w fazie przedeksploatacyjnej	nie
4.18.	Monitoring w fazie eksploatacyjnej lub poeksploatacyjnej	nie
5.	Dofinansowanie	
5.1.	Czy dostosowanie składowiska wymaga dodatkowych środków finansowych (poza środkami własnymi)?	nie
5.2.	Czy rekultywacja składowiska wymaga dodatkowych środków finansowych (poza środkami własnymi zarządzającego)?	tak
6.	Odpady	
6.1.	Czy na składowisku są deponowane odpady komunalne?	nie
6.2.	Czy na składowisku odpadów są deponowane wyłącznie odpady wydobywcze określone w dyrektywie 2006/21/WE?	nie
6.3.	Kody odpadów, które są dopuszczone do składowania na składowisku odpadów.	nie dotyczy
6.4.	Czy odpady są składowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki?	nie
6.5.	Kody odpadów dopuszczonych do odzysku na składowisku odpadów.	nie dotyczy

6.6.	Czy do rekultywacji wykorzystywane są odpady?	tak
------	---	-----

Źródło: UG Orla.

3.4.4 Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów

Lista podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów znajduje się w punkcie 3.4.1.

3.5 Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami

- jedynie 43,38% mieszkańców podpisało umowy dotyczące zbiórki zmieszanych odpadów komunalnych,
- brak instalacji do odzysku odpadów (sortowni, kompostowni) uniemożliwia ograniczenie ilości odpadów ulegających biodegradacji deponowanych na składowiskach,
- selektywna zbiórka dotyczy jedynie szkła, papieru i tektury oraz tworzyw sztucznych,
- przedsiębiorstwa zajmujące się wywozem odpadów nie prowadzą zbiórki odpadów niebezpiecznych wyodrębnionych ze strumienia odpadów komunalnych,
- brak możliwości oddania przez mieszkańców odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych np. zużytych baterii, przeterminowanych leków z apteczek domowych, wkrótce może pojawić się również problem związany z termometrami rtęciowymi, które zgodnie z dyrektywą unijną od 3 kwietnia 2009 roku nie mogą być wprowadzane do obrotu,
- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa w związku z tym niezrozumienie potrzeby, a wręcz konieczności selektywnej zbiórki, spalanie odpadów, które nie mogą być unieszkodliwiane, w ten sposób bagatelizowanie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko,
- duże rozproszenie źródeł powstawania odpadów w postaci zużytych baterii i akumulatorów, głównie małogabarytowych,
- niski stopień rozwinięcia systemu informacyjnego dla mieszkańców gminy Orla o punktach zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- pomimo tego, że na terenie powiatu bielskiego, gdzie położona jest gmina Orla istnieją firmy posiadające zezwolenie na zbieranie odpadów po środkach ochrony roślin, część tych odpadów trafia do strumienia zmieszanych odpadów komunalnych, bądź jest nadal przechowywana na terenie gospodarstw wiejskich.
- w przypadku braku Zakładu Zagospodarowania Odpadów oraz zamknięcia i rekultywacji składowiska w gminie Orla pojawi się problem z unieszkodliwianiem odpadów,
- niska świadomość ekologiczna użytkowników sprzętu, a także niekiedy sprzedawców detalicznych.

4 Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami

4.1 Prognozy demograficzne

Zmiany zachodzące w gospodarce odpadami są wypadkową różnych zjawisk między innymi:

- ✓ zmianą liczby ludności na terenie gminy,
- ✓ zmianą stopy życiowej mieszkańców,
- ✓ podwyższenia świadomości ekologicznej mieszkańców,
- ✓ postęp techniczny i technologiczny,
- ✓ rozwoju ekonomicznego i gospodarczego.

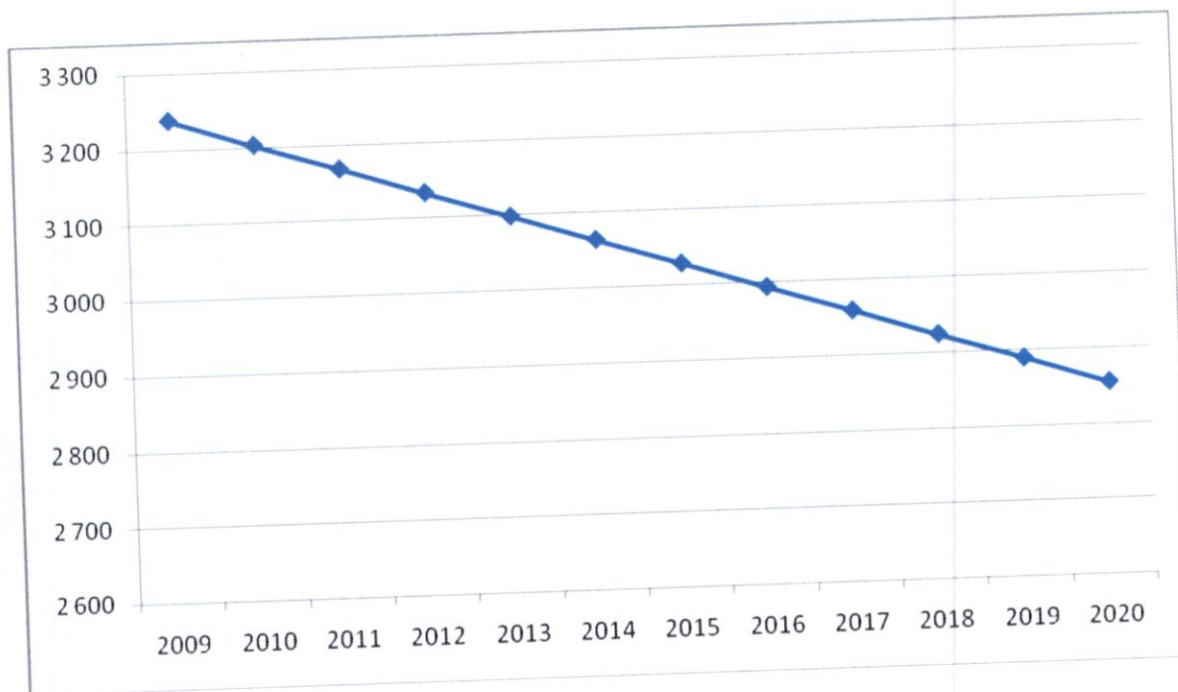
Zmiana liczby ludności, a także wzrost zamożności społeczeństwa powodują zmiany w ilości struktury odpadów komunalnych. Na ilość i skład wytwarzanych odpadów wpływa również wysokość opłat za świadczone usługi, a także wielkość i ilość a także lokalizacja udestępnianych pojemników.

TABELA NR 15 Prognoza zmian demograficznych na terenie gminy Orla w latach 2009 – 2020.

Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Prognozowana liczba mieszkańców gminy Orla	3 238	3 203	3 168	3 133	3 098	3 063	3 028	2 993	2 958	2 923	2 888	2 853

Źródło: Prognoza ludności w Gminie Orla w poszczególnych latach, na podstawie WPGO a to z kolei na podstawie GUS

Zilustrowaniem danych z powyższej tabeli jest wykres prognozy liczby ludności omawianego obszaru, gdzie wyraźnie zaznacza się tendencja spadkowa liczby ludności gminy Orla. Zjawisko to wiąże się ze spadkiem przyrostu naturalnego oraz migracje mieszkańców poza granice gminy w poszukiwaniu pracy.

WYKRES NR 6 Prognoza zmian liczby mieszkańców w gminie Orla.

4.2 Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Prognozy zmian w zakresie ilości i jakości odpadów wytwarzanych na terenie gminy Orla opracowano w oparciu o prognozowane zmiany założone w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 oraz w projekcie Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 - 2012. Założenia te są następujące:

- nie będą następowały istotne zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych;
- wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów kształtował się będzie na poziomie 5% w okresach 5 letnich
- wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów z obecnych 2,20 % (w stosunku do całości wytwarzanych odpadów) do 10% w 2010 r. i 20% w 2018 r., spowoduje zmiany ilości i składu odpadów niesegregowanych; zmniejszy się w nich głównie zawartość papieru, tworzyw sztucznych, szkła i metali;
- ilość pozostałych odpadów w grupie 20 wzrastać będzie średnio o 5% w okresach 5 - letnich (1% w skali roku).

Biorąc pod uwagę prognozowany wzrost jednostkowego wskaźnika wytworzenia odpadów oraz prognozy demograficzne szacuje się, iż w latach 2009 - 2020 na terenie gminy Orla powstaną następujące ilości odpadów komunalnych:

TABELA NR 16 Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych w gminie Orla.

Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Prognozowana ilość odpadów komunalnych [Mg/rok]	934,8	933,9	932,9	931,9	930,7	929,4	927,9	926,4	924,7	922,9	921,0	918,9

Źródło: Obliczenia własne.

Pomimo wzrostu wskaźnika jednostkowego wytwarzania odpadów Mg/M/rok o 1% w skali rocznej, ilość odpadów w kolejnych latach będzie spadać, co jest głównie spowodowane spadkiem liczby mieszkańców.

Mieszkańcy gminy Orla podobnie jak pozostali mieszkańcy województwa podlaskiego oraz powiatu bielskiego będą wytwarzać następujące rodzaje odpadów komunalnych:

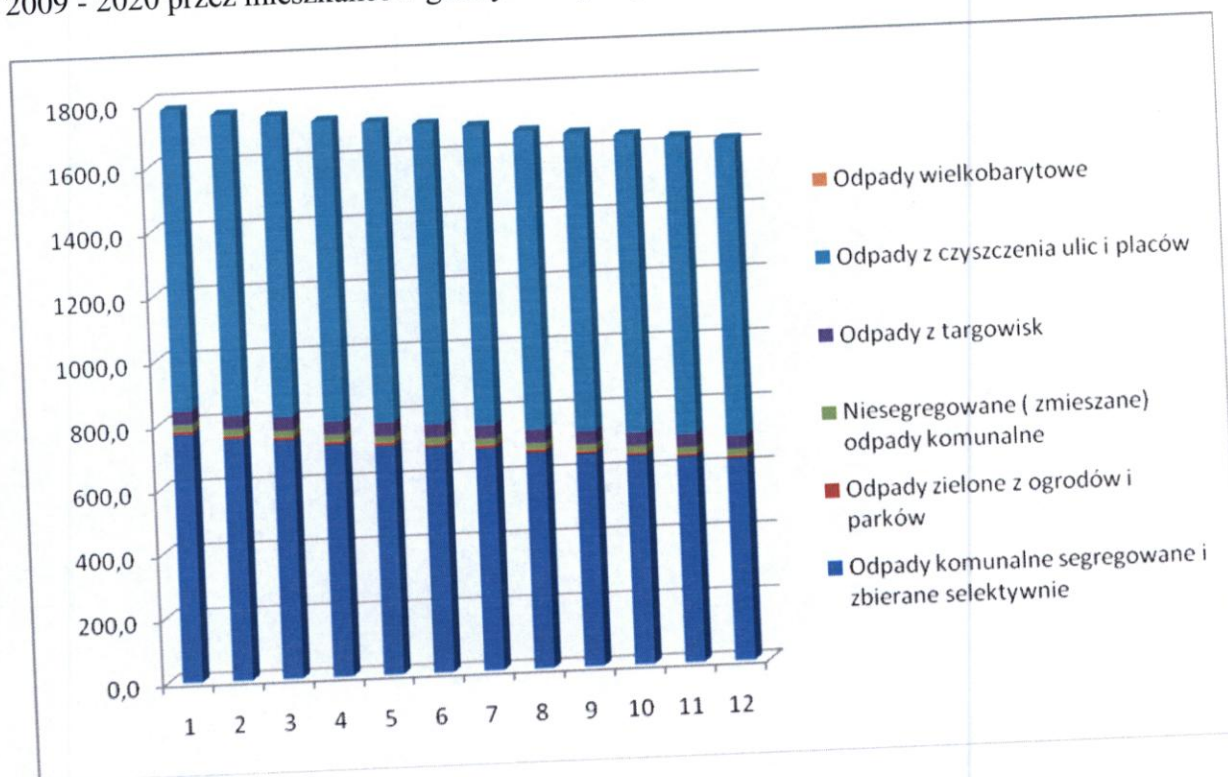
- odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie,
- odpady zielone z ogrodów i parków,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- odpady z targowisk,
- odpady z czyszczenia ulic i placów,
- odpady wielkogabarytowe.

TABELA NR 17 Prognoza ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych.

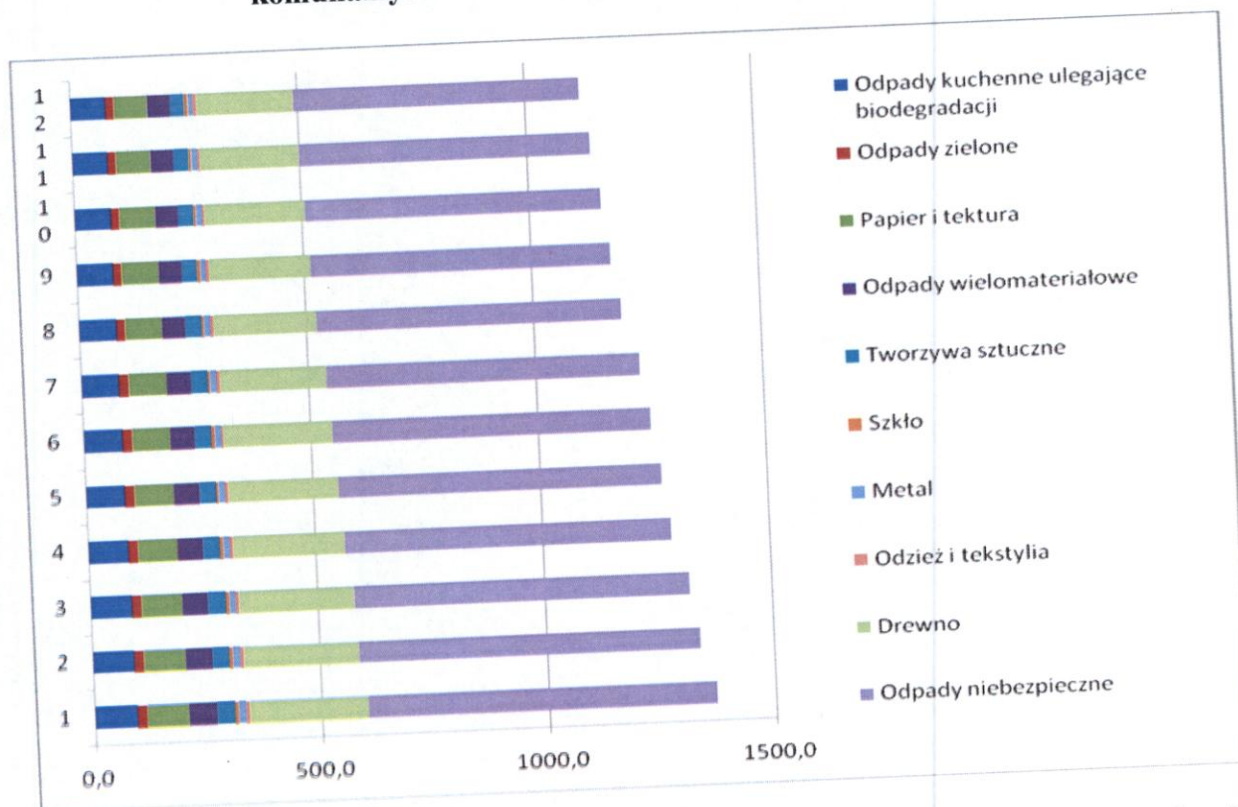
Lp.	Nazwa	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	74,78	93,39	102,62	121,14	130,29	139,40	148,47	166,75	175,69	184,58	193,40	202,16
2	Odpady zielone z ogrodów i parków	16,83	16,81	16,79	16,77	16,75	16,73	16,70	16,67	16,64	16,61	16,58	16,54
3	Odpady zielone (zmieszane) odpady komunalne	770,20	750,82	740,71	721,22	710,99	700,69	690,33	670,65	660,19	649,68	639,11	628,49
3-1	Niesegregowane ulegające biodegradacji	138,64	135,15	133,33	129,82	127,98	126,12	124,26	120,72	118,83	116,94	115,04	113,13
3-2	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	30,81	30,03	29,63	28,85	28,44	28,03	27,61	26,83	26,41	25,99	25,56	25,14
3-3	Odpady zielone	92,42	90,10	88,89	86,55	85,32	84,08	82,84	80,48	79,22	77,96	76,69	75,42
3-4	Papier i tektura	23,11	22,52	22,22	21,64	21,33	21,02	20,71	20,12	19,81	19,49	19,17	18,85
3-5	Odpady wielomateriałowe	92,42	90,10	88,89	86,55	85,32	84,08	82,84	80,48	79,22	77,96	76,69	75,42
3-6	Tworzywa sztuczne	61,62	60,07	59,26	57,70	56,88	56,06	55,23	53,65	52,82	51,97	51,13	50,28
3-7	Szkło	38,51	37,54	37,04	36,06	35,55	35,03	34,52	33,53	33,01	32,48	31,96	31,42
3-8	Metal	7,70	7,51	7,41	7,21	7,11	7,01	6,90	6,71	6,60	6,50	6,39	6,28
3-9	Odzież i tekstylia	15,40	15,02	14,81	14,42	14,22	14,01	13,81	13,41	13,20	12,99	12,78	12,57
3-10	Drewno	7,70	7,51	7,41	7,21	7,11	7,01	6,90	6,71	6,60	6,50	6,39	6,28
3-11	Odpady niebezpieczne	261,87	255,28	251,84	245,21	241,74	238,24	234,71	228,02	224,47	220,89	217,30	213,69
4	Odpady mineralne w tym frakcja popiołowa	9,35	9,34	9,33	9,32	9,31	9,29	9,28	9,26	9,25	9,23	9,21	9,19
5	Odpady z targowisk	20,56	20,55	20,52	20,50	20,47	20,45	20,41	20,38	20,34	20,30	20,26	20,22
6	Odpady z czyszczenia ulic i placów	43,00	42,96	42,92	42,87	42,81	42,75	42,68	42,61	42,54	42,45	42,36	42,27
	Odpady wielkogabarytowe	934,77	933,92	932,95	931,87	930,67	929,36	927,93	926,37	924,69	922,89	920,96	918,90
	Razem												

Źródło: obliczenia własne.

Zilustrowaniem prognozy ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych w latach 2009 - 2020 przez mieszkańców gminy Orla jest poniższy wykres.

WYKRES NR 7 Prognoza zmiany ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie gminy Orla w latach 2009-2020.

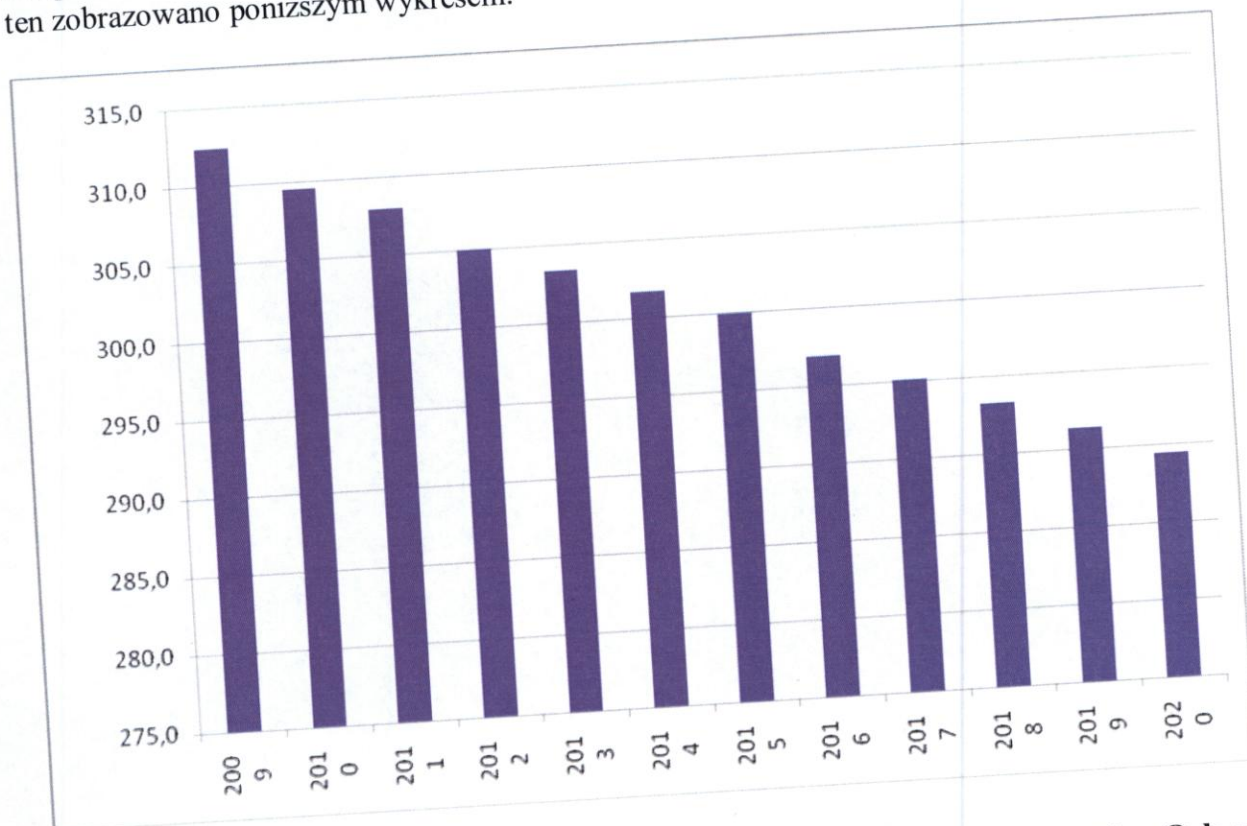
WYKRES NR 8 Prognoza składu morfologicznego zmieszanych odpadów komunalnych w latach 2009-2020 na terenie gminy Orla.

TABELA NR 18 Prognoza ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji.

Lp.	Odpady ulegające biodegradacji wytworzone na terenie gminy Orla	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	Papier i tektura zbierane selektywnie	16,7	20,8	22,9	27,0	29,1	31,1	33,1	37,2	39,2	41,2	43,1	45,1
2	Odpady zielone (z ogrodów i parków)	13,5	13,4	13,4	13,4	13,4	13,4	13,4	13,3	13,3	13,3	13,3	13,2
3	Odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień odpadów komunalnych	277,6	270,6	267,0	260,0	256,3	252,6	248,8	241,7	238,0	234,2	230,4	226,5
4	Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji)	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6
	Razem	312,4	309,6	308,0	305,1	303,4	301,7	299,9	296,9	295,1	293,2	291,4	289,5

Źródło: Obliczenia własne.

Powyższa prognoza wskazuje na fakt obniżania się ilości odpadów ulegających biodegradacji w kolejnych latach. Jest to tendencja zgodna z występującą w KPGO 2010 oraz Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 – 2012 (projekt). Trend ten zobrazowano poniższym wykresem:

WYKRES NR 9 Prognoza odpadów ulegających biodegradacji na terenie gminy Orla w latach 2009- 2020.

4.2.1 Prognozowanie zmian w zakresie rozwiązań organizacyjnych i techniczno – technologicznych

Przewiduje się, że będzie następować:

- rozwój selektywnego zbierania oraz segregowania odpadów komunalnych, między innymi w związku z koniecznością wdrażania wymagań dyrektyw unijnych,
- przyspieszenie działań w zakresie tworzenia ponadgminnych i gminnych systemów odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji.

Zgodnie z założeniami KPGO 2010 podstawę zagospodarowania odpadów stanowią Zakłady Zagospodarowania Odpadów, spełniające następujące warunki:

- powinny korzystać z najlepszych dostępnych technik,
- powinny stanowić obiekty regionalne posiadające moce przerobowe wystarczające do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez minimum 150 tys. mieszkańców
- powinny zapewnić następujący zakres usług:
 - ✓ sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie,
 - ✓ kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji,
 - ✓ mechaniczno-biologiczne lub termiczne przekształcenie odpadów reszkowych i pozostałości z sortowni,
 - ✓ demontaż odpadów wielkogabarytowych,
 - ✓ składowanie przetworzonych odpadów reszkowych,
 - ✓ gromadzenie odpadów niebezpiecznych, które następnie kierowane będą do odzysku lub unieszkodliwienia.
- Istniejące oraz planowane do budowy zakłady zagospodarowania odpadów w uzasadnionych przypadkach składać się mogą z kilku obiektów rozmieszczonych w poszczególnych miejscowościach obsługiwanego regionu, w tym stacji przeładunkowych. Stacje te obok urządzeń do przeładunku odpadów mogą być również wyposażone w inne elementy gospodarowania odpadami, takie jak np. urządzenia do doczyszczania zebranych selektywnie odpadów, kompostownie, magazyny na surowce wtórne, odpady niebezpieczne itp. Lokalizacja stacji przeładunkowych, zakładu segregacji odpadów i kompostowni, jak podaje WPGO, nie została jeszcze ustalona.

W ramach zmian w zakresie rozwiązań organizacyjnych i techniczno – technologicznych planuje się budowę Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Hajnówce oraz Siemiatyczach⁶, który swoim zasięgiem obejmie mieszkańców trzech powiatów: bielskiego, siemiatyckiego i hajnowskiego. Łączna liczba mieszkańców objętych ZZO wynosi 157,5 tys., powierzchnia to 4 468 km², średnia gęstość zaludnienia to 35 mieszkańców na km².

⁶ PGO Województwa Podlaskiego.

Analiza podjętych oraz planowanych przez inwestorów działań organizacyjnych i inwestycyjnych w zakresie gospodarowania odpadami w regionie wskazuje na konieczność wprowadzenia niezbędnych modyfikacji tak, aby zrealizować wskazane dla regionu cele polegające przede wszystkim na:

1. dostosowaniu realizowanych przedsięwzięć do wyznaczonych dla gminy kierunków działań.
 2. zwiększeniu ilości wydzielanych odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
 3. zmniejszeniu ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, poprzez wprowadzenie bardziej wydajnych metod zagospodarowania tej frakcji (kompostowanie w systemach zamkniętych, fermentacja).
 4. wydzielenia frakcji palnej z odpadów (produkcja paliwa z odpadów).
- Zwiększone muszą zostać również planowane moce przerobowe instalacji, gdyż nie gwarantują one uzyskania zakładanych redukcji ilości odpadów ulegających kierowanych do składowania.

W powiatach należących do ZZO Dubiażyn – Hajnówka – Siemiatycze powinno zdecydować się na system workowy bądź pojemnikowy w zależności od możliwości finansowych oraz typu zabudowy. **System pojemnikowy nadaje się bardziej do zabudowy wielorodzinnej**, gdyż bliskość odpowiedniego pojemnika przekłada się później na stopień zapełnienia pojemnika. Generalnie im dalej do pojemnika tym niższe zainteresowanie mieszkańców by segregować odpady. **System workowy natomiast sprawdza się w zabudowie jednorodzinnej zwłaszcza rozproszonej.**

System workowy

Selektywna zbiórka odpadów „u źródła” polega na tym, że wstępna selekcja odbywa się „u źródła” powstawania odpadów, tj. w gospodarstwach domowych. Mieszkańcy od razu w domach segregują odpady według rodzajów – np. kubeczek od śmietany myją i wrzucają do żółtego worka (żółtego pojemnika), kartonik po soku opłukują i wrzucają do niebieskiego worka (niebieskiego pojemnika), a słoik po dżemie myją i wrzucają do zielonego worka (zielonego pojemnika).

1. Zabudowa jednorodzinna – system workowy.

W gospodarstwach domowych w zabudowie jednorodzinnej selektywna zbiórka będzie odbywać się w systemie workowym. Każde gospodarstwo domowe otrzyma nieodpłatnie 3 worki foliowe, w których gromadzić będzie surowce wtórne:

- papier i makulaturę w worku niebieskim,
- opakowania szklane w worku zielonym,
- opakowania z tworzyw sztucznych w worku żółtym.

Odbiór zebranych surowców będzie odbywał się raz na 4 tygodnie zgodnie z harmonogramem, który każdy mieszkaniec otrzymał razem z workami. W wyznaczonym dniu zapełnione worki będzie wystawiało się przed posesję, najpóźniej do godz. 8.00. W sytuacji, gdy ktoś zapomni wystawić worki albo zrobi to zbyt późno, nie zostaną one odebrane. W takim wypadku worki wystawione zostaną w następnym terminie wyznaczonym w harmonogramie.

Wystawiane będą tylko zapełnione worki. Jeżeli np. worek na opakowania szklane nie jest jeszcze zapełniony, nie trzeba go wystawiać każdego miesiąca. Jedynie w tym miesiącu, kiedy się zapełni.

Przedsiębiorstwo, które będzie odbierać surowce, zostawi w każdym gospodarstwie nowe worki, ale wyłącznie w takiej ilości i w takim kolorze, jakie zostały oddane.

Surowce wtórne, zbierane do worków:

Tworzywa sztuczne – worek żółty

wrzucać tworzywa ze znaczkami:

- plastikowe butelki po napojach, tzw. PET,
- czyste duże worki foliowe i torby reklamowe, folie,
- umyte kubki po produktach mlecznych,
- opakowania po chemii gospodarczej – PE, PP (po płynach do mycia naczyń, szamponach, środkach czyszczących, kosmetykach).

Z opakowań odrywamy „sreberka” - aluminiowe zamknięcia jogurtów, twarożków itp.

Nie wrzucamy:

butelek po olejach silnikowych, opakowań po substancjach żrących i niebezpiecznych, opakowań po środkach ochrony roślin, tworzyw piankowych, folii z gospodarstwa domowego, folii budowlanych, folii opatrunkowych.

Makulatura – worek niebieski

Wrzucamy:

- gazety, magazyny, książki,
- papier, kartony, pudła,
- umyte kartony po produktach płynnych (np. po mleku, napojach).

Pamiętajmy, żeby makulatura była sucha.

Nie wrzucamy:

kalki, zdjęć, tłustego i zabrudzonego papieru (np. po maśle, margarynie), lakierowanego lub foliowanego papieru z folderów reklamowych.

Opakowania szklane – worek zielony

Wrzucamy:

- czyste szklane butelki, słoiki,
- inne opakowania szklane.

Nie trzeba odklejać papierowych etykietek.

Zbieramy razem szkło bezbarwne i kolorowe.

Nie wrzucamy:

porcelany i fajansu, naczyń żaroodpornych, luster, szkła zbrojonego i okiennego, żarówek, lamp neonowych i halogenowych, kineskopów telewizyjnych.

Surowce wtórne nie mogą być zanieczyszczone resztkami żywności, olejami, substancjami ropopochodnymi.

Podstawowymi zaletami selektywnej zbiórki odpadów „u źródła” są:

- zbiórka surowców wtórnych „czystych”, nie zanieczyszczonych innymi odpadami;
- zbiórka odpadów komunalnych z podziałem ukierunkowanym na technologie ich ostatecznego przerobu w zakładach unieszkodliwiania;
- zwiększenie ilości odpadów skierowanych do gospodarczego wykorzystania;
- ograniczenie ilości odpadów przewidzianych do ostatecznego składowania.

System pojemnikowy

Zabudowa wielorodzinna - pojemniki. System pojemnikowy - to najczęściej stosowany system polegający na zbieraniu poszczególnych frakcji odpadów będących surowcami wtórnymi do oddzielnych pojemników. (plastik, szkło, papier i tektura) Ten rodzaj zbiórki nie zapewnia jednak odzysku surowców o dostatecznej czystości i wymaga jeszcze wtórnego do segregowania.

Dla mieszkańców gmin w zabudowie wielorodzinnej (np. we wspólnotach mieszkaniowych czy blokach spółdzielczych) zbiórka surowców wtórnych będzie prowadzona na

dotychczasowych zasadach – przy użyciu pojemników przeznaczonych do szkła kolor zielony pojemnika i tworzyw sztucznych- kolor żółty pojemnika oraz papieru i tektury kolor niebieski pojemnika.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny zgodnie z przepisami prawa każdy punkt sprzedający taki sprzęt jest zobowiązany do przyjęcia zużytego sprzętu w proporcji 1:1. W przypadku, gdy mieszkaniec nie dokonuje zakupu nowego sprzętu może oddać zużyty do specjalnego Punktu Zbierania Zużytego Sprzętu Elektronicznego i Elektrycznego (wykaz punktów na stronie GIOŚ)

Przeterminowane lekarstwa – będą wrzucane do specjalnych pojemników które będą się znajdować w każdej aptece na terenie powiatów.

Zużyte baterie:

Baterie będzie można wrzucać do specjalnych pojemników ustawionych w następujących miejscach na terenie gmin powiatów objętych zasięgiem ZZO: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, sklepy „Biedronka”

Z racji na to, iż składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Szpakach zostanie zamknięte w 2009 r. (wg stanu na dzień 31.12.2008 r. - UMWP), do momentu utworzenia ZZO Dubiażyn – Hajnówka – Siemiatycze, odpady z terenu gminy będą kierowane na składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Karcze.

4.2.2 Zużyte baterie i akumulatory

KPGO 2010 i Plan Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012 szacuje, iż zaznaczy się nieznaczny wzrost ilości wytwarzania tychże odpadów. Jest to spowodowane faktem, że mieszkańcy Polski zużywają około 60 % baterii pierwotnych w stosunku do zużycia baterii pierwotnych przez mieszkańców Unii Europejskiej. Taka tendencja zaznaczy się również na obszarze gminy Orla.

Baterie pierwotne to baterie, których budowa umożliwia całkowite rozładowanie tylko raz. Często baterie pierwotne są zbudowane z materiałów używanych w produkcji baterii wtórnych. Jednak ich konstrukcja i proces produkcji jest zupełnie inny. Dlatego nie należy ładować baterii pierwotnych.

Wśród rodzajów baterii pierwotnych dominują:

- baterie Al-Mn (alkaliczno-manganowe),
- baterie Zn-Cb (cynkowo-węglowe),
- baterie Zn-O₂ (cynkowo-powietrzne),
- baterie Li (litowe),
- baterie AgO (srebrne),
- baterie HgO (rtęciowe).

4.2.3 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Plan Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012 podaje za KPGO 2010 wzrost ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego o 3% do 5% w skali rocznej przy zakładanym 5% tempie spadek masy wprowadzanego sprzętu na rynek.

W związku ze spadającą liczbą ludności prognozuje się spadek ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie gminy Orla.

TABELA NR 19 Prognozowana ilość zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (4 kg/mieszkańca/na rok).

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
12,95	12,81	12,67	12,53	12,39	12,25	12,11	11,97	11,83	11,69	11,55	11,41

Źródło: Obliczenia własne.

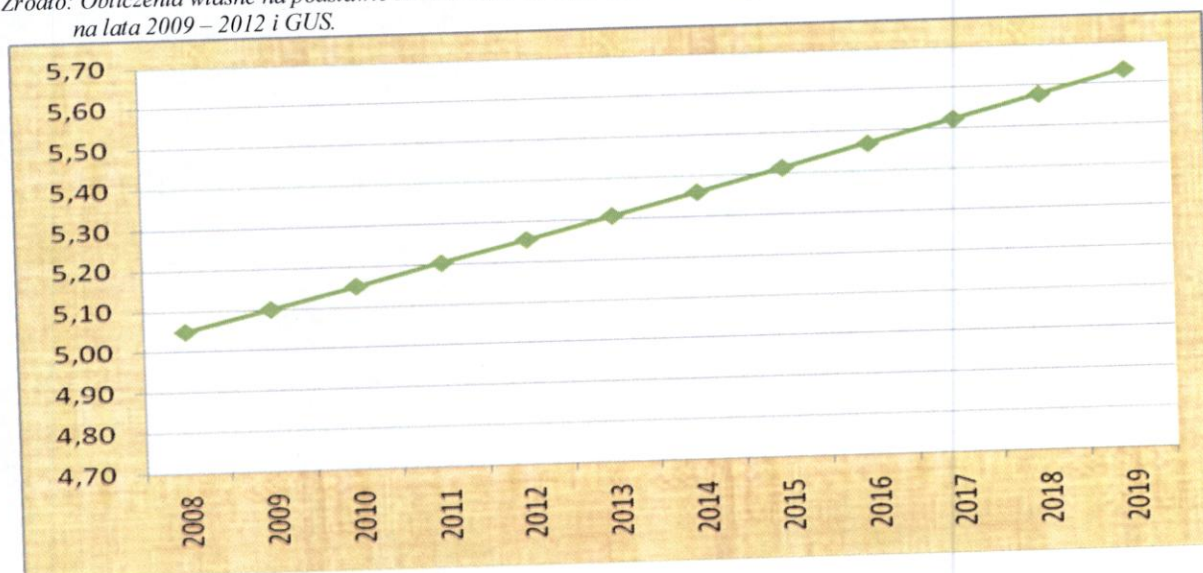
4.2.4 Komunalne osady ściekowe

Na ilość wytwarzanych osadów komunalnych mają wpływ zmiany demograficzne oraz realizację inwestycji z zakresu budowy i rozbudowy sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczania ścieków. Prognozuje się wzrost ilości komunalnych osadów ściekowych.

TABELA NR 20 Prognoza ilości komunalnych osadów ściekowych na terenie gminy Orla w latach 2009 – 2020 [Mg s. m.]

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
5,05	5,10	5,15	5,20	5,26	5,31	5,36	5,41	5,47	5,52	5,58	5,63

Źródło: Obliczenia własne na podstawie KPGO 2010 i Planu Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 – 2012 i GUS.

WYKRES NR 10 Prognozowana ilość komunalnych osadów ściekowych w latach 2009 - 2020 w gminie Orla.

5 Przyjęte cele w zakresie gospodarki odpadami oraz przyjęte terminy ich realizacji zgodne z celami PGO Województwa Podlaskiego

Cele w zakresie gospodarowania odpadami w latach 2009 - 2016, które wynikają z „Polityki ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” to:

1. utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.),
2. znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska,
3. zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja,
4. sporządzenie spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, wraz z identyfikacją obiektów wpływających znacząco na środowisko (obowiązek wynikający z dyrektywy 2006/21/WE oraz ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. Nr 138, poz. 865),
5. eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów,
6. pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji,
7. takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

Kierunki działań przewidziane w „Polityce ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”

1. zorganizowanie banku danych o odpadach (do końca 2009 r.),
2. reforma obecnego systemu zbierania i odzysku odpadów komunalnych w gminach, dająca władzom samorządowym znacznie większe uprawnienia w zarządzaniu i kontrolowaniu systemu (do końca 2009 r.),
3. zwiększenie stawek opłat za składowanie odpadów zmieszanych biodegradowalnych oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku,
4. finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne inwestycji dotyczących odzysku i recyklingu odpadów, a także wspieranie wdrożeń nowych technologii w tym zakresie,
5. dostosowanie składowisk odpadów do standardów UE (do końca 2009 r.),
6. wprowadzenie rozwiązań poprawiających skuteczność systemu recyklingu wyeksploatowanych pojazdów,
7. finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne modernizacji technologii prowadzących do zmniejszania ilości odpadów na jednostkę produkcji (technologie małoodpadowe),
8. realizacja projektów dotyczących redukcji ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenia udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwieniu wspieranych dotacjami Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”,
9. intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów (np. opakowań, toreb foliowych) i ich preselekcję w gospodarstwach domowych,
10. wzmocnienie przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów,

11. dokończenie akcji likwidacji mogilników, zawierających przeterminowane środki ochrony roślin i inne odpady niebezpieczne oraz akcji eliminacji PCB z transformatorów i kondensatorów (do końca 2010 r.).

5.1 Odpady komunalne

Biorąc pod uwagę konieczną zgodność planu gminnego z KPGO 2010 oraz w WPGO, w gospodarce odpadami komunalnymi dla gminy Orla przyjęto następujące cele:

Cele główne:

1. Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB.
2. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
3. Gospodarowanie odpadami w gminie w oparciu o regionalny zakład zagospodarowania odpadów (ZZO).
4. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
5. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
6. Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.

Cele szczegółowe:

1. Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym 100% mieszkańców gminy do końca roku 2010.
2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w gminie Orla w roku 1995, zgodnie z zapisami Krajowego planu gospodarki odpadami 2010 dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
 - w 2010 r. nie więcej niż 75%,
 - w 2013 r. nie więcej niż 50%,
 - w 2020 r. nie więcej niż 35%.
3. Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% ilości odpadów wytwarzanych w roku 2014.

5.2 Odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych

5.2.1 Zużyte baterie i akumulatory

Priorytetowe cele w zakresie zużytych baterii i akumulatorów na terenie gminy Orla to:

1. Zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania.
2. W roku 2009 należy osiągnąć co najmniej poziomy odzysku i recyklingu wynikające z ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz. U. Nr 109, poz. 752)

Poziomy odzysku i recyklingu akumulatorów oraz ogniów i baterii galwanicznych w latach 2008, 2009 wskazane są w tabeli nr 21.

TABELA NR 21 Poziomy odzysku i recyklingu akumulatorów oraz ogniów i baterii galwanicznych w latach 2008, 2009.

Rodzaj produktu, z którego powstał odpad	2009 r.	
	% poziomu	
	odzysku	recyklingu
Akumulatory kwasowo - ołowiowe	Wszystkie zgłoszone	Wszystkie zebrane
Akumulatory niklowo -kadmowe (wielkogabarytowe)	60	60
Akumulatory niklowo - kadmowe (małogabarytowe)	40	40
Akumulatory niklowo – żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne wielkogabarytowe	40	40
Akumulatory niklowo – żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne małogabarytowe	20	20
Ogniwa i baterie galwaniczne oraz ich części z wyłączeniem części ogniów i baterii galwanicznych	20	20 ¹

Źródło: załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. 07.109.752)

¹ - nie dotyczy ogniów cynkowo – węglowych i alkalicznych.

W okresie od 2010 do 2018 r. stawia się następujące cele:

1. Osiąganie poziomów zbierania i wydajności recyklingu (zdefiniowanych i określonych w nowej dyrektywie 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 6 września 2006r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylającej dyrektywę 91/157/EWG (Dz. Urz. WE L 266 z 26.9.2006r. str. 1, z późn. zm.):

- minimalnego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych w wysokości 25% do 2012 r. – zgodnie z art. 10 ust.2 lit. a,
- minimalnego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych w wysokości 45% do 2016 r.– zgodnie z art. 10 ust.2 lit. b,
- minimalnego poziomu wydajności recyklingu w wysokości 65% średniej wagi baterii i akumulatorów ołowiowo-kwasowych, w tym recykling zawartości ołowiu w najwyższym, technicznie możliwym do osiągnięcia stopniu przy jednoczesnym unikaniu nadmiernych kosztów (do 2011 r.) – zgodnie z art. 12 ust.4,
- minimalnego poziomu wydajności recyklingu w wysokości 75% średniej wagi baterii i akumulatorów niklowo-kadmowych, w tym recykling zawartości kadmu w najwyższym, technicznie możliwym do osiągnięcia stopniu przy jednoczesnym unikaniu nadmiernych kosztów (do 2011 r.) – zgodnie z art. 12 ust.4,
- minimalnego poziomu wydajności recyklingu 50% średniej wagi innych odpadów w postaci baterii i akumulatorów (do 2011 r.) – zgodnie z art. 12 ust.4.

5.2.2 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

- Zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców i przedsiębiorców w zakresie gospodarki użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym oraz wymogów prawnych w tym zakresie.
- Pełna ewidencja danych dotyczących ilości zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

- Zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich ze składowania. W związku z powyższym wyznacza się następujące cele cząstkowe w okresie od 2009 r. do 2018 r.:
 1. Osiągnięcie od 1 stycznia 2009 r. poziomów odzysku i recyklingu zużytego sprzętu w wysokości:
 - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego i automatów do wydawania:
 - poziomu odzysku w wysokości 80 % masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu;
 - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci sprzętu teleinformatycznego, telekomunikacyjnego i audiowizualnego:
 - poziomu odzysku w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 65 % masy zużytego sprzętu;
 - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego; sprzętu oświetleniowego; narzędzi elektrycznych i elektronicznych z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych; zabawek, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz przyrządów do nadzoru i kontroli:
 - poziomu odzysku w wysokości 70 % masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50 % masy zużytego sprzętu;
 - dla zużytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości 80 % masy tych zużytych lamp.
 2. Osiągnięcie od 1 stycznia 2009 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4,1 kg/mieszkańca/rok.

5.2.3 Przeterminowane pestycydy

Głównym celem powinno być podnoszenie świadomości ekologicznej rolników, aby przekazywali te odpady wyspecjalizowanym firmom, a także rozwinięcie systemu informacyjnego dotyczącego miejsc zbierania tychże odpadów. Zakłada się również zgodnie z WPGO prowadzenie prac poszukiwawczych ewentualnie niezainwentaryzowanych mogiłników.

5.3 Odpady pozostałe

5.3.1 Komunalne osady ściekowe

W perspektywie do 2020 r. podstawowe cele w gospodarce komunalnymi osadami ściekowymi są następujące:

1. Ograniczenie składowania osadów ściekowych.

2. Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi.
3. Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

5.3.2 Odpady opakowaniowe

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz. U. z 2007 Nr 109, poz. 752 z późn. zm.) w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych określa w/w poziomy w poszczególnych latach aż do roku 2014:

TABELA NR 22 Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w poszczególnych latach do dnia 31 grudnia 2014 r.

Poz.	Rodzaj opakowania lub produktu, z którego powstał odpad	Symbol PKWiU	2009 r.		2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.		2014 r.	
			% poziomu		% poziomu		% poziomu		% poziomu		% poziomu		% poziomu	
			odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu
1	opakowania razem	bez względu na symbol PKWiU	51 ¹⁾	30 ¹⁾	53 ¹⁾	35 ¹⁾	55 ¹⁾	40 ¹⁾	57 ¹⁾	45 ¹⁾	58,5 ¹⁾	50 ¹⁾	60 ¹⁾	55 ¹⁾
2	opakowania z tworzyw sztucznych	bez względu na symbol PKWiU	-	17 ¹⁾⁽²⁾	-	18 ¹⁾⁽²⁾	-	19 ¹⁾⁽²⁾	-	20 ¹⁾⁽²⁾	-	21,5 ¹⁾⁽²⁾	-	22,5 ¹⁾⁽²⁾
3	opakowania z aluminium	bez względu na symbol PKWiU	-	43 ¹⁾	-	45 ¹⁾	-	47 ¹⁾	-	48 ¹⁾	-	49 ¹⁾	-	50 ¹⁾
4	opakowania ze stali, w tym z blachy stalowej	bez względu na symbol PKWiU	-	29 ¹⁾	-	33 ¹⁾	-	37 ¹⁾	-	42 ¹⁾	-	46 ¹⁾	-	50 ¹⁾
5	opakowania z papieru i tektury	bez względu na symbol PKWiU	-	50 ¹⁾	-	52 ¹⁾	-	54 ¹⁾	-	56 ¹⁾	-	58 ¹⁾	-	60 ¹⁾
6	opakowania ze szkła	bez względu na symbol PKWiU	-	41 ¹⁾	-	43 ¹⁾	-	46 ¹⁾	-	49 ¹⁾	-	55 ¹⁾	-	60 ¹⁾
7	opakowania z drewna	bez względu na symbol PKWiU	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾

Źródło: załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. 07.109.752)

HYDROS JACEK SAWICKI

1) Nie dotyczy opakowań mających bezpośredni kontakt z produktami leczniczymi określonymi w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533, z późn. zm.) oraz opakowań po środkach niebezpiecznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638, z późn. zm.)

2) Do poziomu recyklingu zalicza się wyłącznie recykling, w wyniku którego otrzymuje się produkt wykonany z tworzywa sztucznego.

6 Kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawania odpadów oraz kształtowania systemu gospodarowania odpadami

Gmina Orla w okresie od 2009 do 2020 będzie zmierzała do realizacji celów założonych w niniejszym GPGO. Aby to osiągnąć będzie podejmował stosowne kroki - działania w zakresie gospodarki odpadami, zgodne z prawodawstwem krajowym i unijnym.

6.1 Odpady komunalne

6.1.1 Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko

1. Intensyfikacja działań edukacyjno - informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami.
2. Promowanie wykorzystywania produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez odpowiednie działania promocyjne i edukacyjne oraz zamówienia publiczne.
3. Eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z eksploatacją składowisk, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa.
4. Ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych.

6.1.2 Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie gospodarowania odpadami

1. Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
2. Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami.
3. Kontrolowanie przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych.
4. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania.
5. Kontrolowanie przez odpowiednie organy zgodności ustaleń zawartych w wydanych zezwoleniach podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
6. Opracowanie programów rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych na poziomie gminnym/międzygminnym w ramach planów gospodarki odpadami.
7. Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne.
8. Wydawanie pozwoleń wyłącznie na budowę instalacji realizujących założenia planów gospodarki odpadami, których celowość została potwierdzona analizą koszty – korzyści.

9. Monitorowanie wskazanych w GPGO wskaźników wytwarzania odpadów.

6.1.3 Zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów

1. Tworzenie systemów gospodarowania odpadami uwzględniającego wszystkie niezbędne elementy gospodarki oraz dostosowanych do warunków lokalnych.
2. Zgodnie z Kpgo 2010, prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych tak, aby możliwe było wydzielenie następujących frakcji odpadów:

- odpady z pielęgnacji ogrodów i parków (tzw. odpady zielone),
- papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itd.),
- odpady opakowaniowe ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe,
- tworzywa sztuczne,
- metale,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- przeterminowane leki,
- chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.),
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane remontowe.

Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.

3. Sposób zbierania odpadów odpowiedni dla przyjętych w zakładach zagospodarowania odpadów technologii przekształcania odpadów, do których odpady te będą kierowane.
4. Transport selektywnie zebranych odpadów w sposób zapobiegający ich zmieszaniu.
5. Gospodarka odpadami w gminie oparta o wskazany w WPGO zakład zagospodarowania odpadów (ZZO); dla gminy Orla jest nim **ZZO Dubiażyn – Hajnówka – Siemiatycze**. Zgodnie z Kpgo 2010, zakłady te powinny obsługiwać obszar zamieszkały przez co najmniej 150 tys. mieszkańców.
6. Odpady z terenu gminy mogą być kierowane do zagospodarowania tylko i wyłącznie do obiektów zapewniających co najmniej zakres usług podany w pkt. 7.
7. Zgodnie z Kpgo 2010, ZZO winny zapewniać co najmniej następujący zakres usług:
 - mechaniczno – biologiczne lub termiczne przekształcanie zmieszanych odpadów komunalnych i pozostałości z sortowni,
 - składowanie przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych,
 - kompostowanie odpadów z pielęgnacji terenów zielonych,
 - sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (opcjonalnie),
 - demontaż odpadów wielkogabarytowych (opcjonalnie),
 - przetwarzanie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (opcjonalnie).
8. Istniejące oraz planowane do budowy zakłady zagospodarowania odpadów w uzasadnionych przypadkach składać się mogą z kilku obiektów rozmieszczonych w poszczególnych miejscowościach obsługiwanego regionu, w tym stacji przeładunkowych. Stacje te obok urządzeń do przeładunku odpadów mogą być również wyposażone w inne elementy gospodarowania odpadami, takie jak np. urządzenia do doczyszczania zebranych selektywnie odpadów, kompostownie, magazyny na surowce wtórne, odpady niebezpieczne itp.
9. Składowiska spełniające wszystkie wymogi prawa mogą funkcjonować do czasu ich wypełnienia lub obowiązywania odpowiednich zezwoleń.
10. Budowane i/lub rozbudowywane będą jedynie składowiska, które są lub będą elementem zakładu zagospodarowania odpadów. Zgodnie z art. 52 ust. 4 ustawy z

dnia 27 kwietnia o odpadach (Dz. U. z 2007 Nr 39, poz. 251, z późn. zm.), organ właściwy do wydania pozwolenia na budowę składowiska odpadów odmawia wydania pozwolenia na budowę składowiska odpadów, jeżeli budowa składowiska odpadów nie jest określona w wojewódzkim planie gospodarki odpadami.

11. Wykorzystanie technologii pozwalających na wykorzystanie właściwości materiałowych odpadów, nawozowych oraz energii zawartej w odpadach.
12. Stosowanie w ZZO technologii oraz wyposażenia gwarantującego realizację zakładanych dla województwa podlaskiego celów w zakresie gospodarowania odpadami.
13. Stosowanie technologii spełniających kryteria BAT.
14. Organizacja systemu interwencyjnego postępowania z odpadami przez służby graniczne (budowa odpowiedniej infrastruktury, szkolenia, bazy danych).

6.1.4 Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów

Założone cele

Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w województwie podlaskim w roku 1995, zgodnie z zapisami krajowego planu gospodarki odpadami 2010 dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:

- w 2010 r. nie więcej niż 75%,
- w 2013 r. nie więcej niż 50%,
- w 2020 r. nie więcej niż 35%.

TABELA NR 23 Zestawienie prognozowanej ilości odpadów ulegających biodegradacji w latach 2009 - 2020 na terenie gminy Orla z dopuszczalnym poziomem składowania tychże odpadów.

	Lata											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Prognozowana ilość odpadów ulegających biodegradacji	312,43	309,58	307,97	305,06	303,39	301,68	299,94	296,90	295,09	293,25	291,37	289,45
Maksymalna ilość odpadów ulegających biodegradacji, która może być składowana	169,68	157,11	144,02	130,92	104,74	100,26	95,77	91,29	86,81	82,33	77,84	73,32
Ilość odpadów do przekształcenia termicznego lub biologicznego	142,75	152,47	163,96	174,13	198,65	201,43	204,17	205,61	208,28	210,92	213,53	216,14

Źródło: Obliczenia własne.

W ciągu kolejnych lat ilość odpadów ulegających biodegradacji będzie malała, podobnie jak maksymalna ilość odpadów ulegających biodegradacji, która może być składowana. Ilość odpadów do przekształcenia termicznego będzie posiadała tendencję rosnącą. W 2010 r. Pojawi się 152,47 Mg odpadów ulegających biodegradacji do przekształcenia termicznego lub biologicznego, w 2020 r. będzie to już 216,14 Mg odpadów.

System gospodarki odpadami

1. Wdrażanie systemu zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji wymaga podjęcia kompleksowych działań informacyjno – edukacyjnych w tym zakresie.
2. Powstające w gospodarstwach domowych odpady ulegające biodegradacji powinny być w pierwszej kolejności wykorzystywane przez mieszkańców we własnym zakresie np. poprzez kompostowanie w przydomowych kompostownikach.
3. Odpady ulegające biodegradacji powinny być zbierane w sposób selektywny, co pozwala na pozyskanie surowca o odpowiedniej czystości. Wprowadzenie zbierania selektywnego musi być jednak poprzedzone odpowiednimi działaniami edukacyjnymi.
4. Odpady z pielęgnacji terenów zielonych oraz odpady ulegające biodegradacji z targowisk powinny być zbierane w sposób selektywny i kierowane do kompostowni odpadów, gdzie przetworzone zostaną na kompost. Odpady te, wraz z innymi odpadami ulegającymi biodegradacji mogą być również poddane procesowi fermentacji, celem uzyskania biogazu.
5. Sukcesywnie należy dążyć do zbierania selektywnego tzw. odpadów kuchennych. Odpady te w przypadku uzyskania odpowiedniego stopnia czystości będą wykorzystywane do produkcji kompostu. W przypadku nieodpowiedniej czystości powinny być one przekształcone na biogaz w procesach fermentacji.
6. Odpady zmieszane o wysokiej zawartości odpadów ulegających biodegradacji, powinny zostać poddane biologicznym lub termicznym procesom przekształcania. Preferowane będą metody pozwalające na pozyskanie energii z tych odpadów (fermentacja, spalanie).
7. Odpady ulegające biodegradacji typu komunalnego mogą być wspólnie zagospodarowywane z komunalnymi osadami ściekowymi oraz z odpadami z przemysłu rolno – spożywczego oraz z rolnictwa.
8. Moce przerobowe zakładanych do budowy instalacji muszą zapewniać możliwość zagospodarowania odpowiedniej ilości odpadów ulegających biodegradacji, tak aby zrealizować stawiane w tym zakresie cele.

6.1.5 Plan zamykania instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska, których modernizacja nie jest możliwa z przyczyn technicznych lub jest nieuzasadniona z przyczyn ekonomicznych

Zgodnie z założeniami KPGO 2010, do końca roku 2009 przewiduje się zamknięcie wszystkich składowisk odpadów, które nie spełniają minimalnych wymagań formalnych i są w trakcie eksploatacji. Takim składowiskiem jest już zamknięte składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Spiczki, które to w obecnym momencie w trakcie rekultywacji.

6.1.6 Planowany system gospodarowania odpadami komunalnymi

Zgodnie z wytyczonymi kierunkami działań w WPGO, przewiduje się funkcjonowanie ponadgminnego zakładu zagospodarowania odpadów w Hajnówce oraz Siemiatyczach. Wyboru lokalizacji pod zakłady zagospodarowania odpadów dokonano przyjmując następujące kryteria:

1. Konieczność kontynuacji dotychczasowych działań podejmowanych w celu budowy ZZO.
2. Uwarunkowania przyrodnicze.

3. Czynniki logistyczne (w tym m.in. długość transportu, jakość sieci drogowej, itp.).
4. Plan zamykania składowisk niespełniających określonych wymagań.
5. Konsultacje z powiatami i gminami oraz wynikające z nich deklaracje.

Wytoczne organizacyjne do budowy i funkcjonowania ZZO

1. Do czasu wybudowania ZZO lub niezbędnej jego rozbudowy, odpady kierowane będą do zagospodarowania wg zasad aktualnie obowiązujących, przy założeniu dążenia do realizacji postawionych w GPGO celów.
2. Do czasu wybudowania ZZO, gminy wskazane w WPGO do obsługi w jego ramach, powinny podjąć starania w celu stworzenia porozumienia, mającego na celu zapewnienie przyjmowania odpadów na składowiska, które znajdują się na terenie danego ZZO. W przypadku braku odpowiednich pojemności na składowiskach znajdujących się na obszarze wskazanym do obsługi przez ZZO, należy rozbudowywać istniejące obiekty lub budować nowe.
3. Gmina Orla, na której terenie zamknięto składowiska odpadów, powinna w ramach porozumienia z innymi gminami obszaru obsługiwanego przez ZZO uzyskać możliwość składowania odpadów na funkcjonujących składowiskach w ramach planowanego ZZO.
4. Rozbudowa składowisk lub budowa nowych jest możliwa tylko i wyłącznie jeśli będą one elementem systemu w ramach określonego w WPGO zakładu zagospodarowania odpadów, potwierdzonego odpowiednią analizą w ramach opracowywanej każdorazowo koncepcji i/lub studium wykonalności zakładu i obsługiwać będą gminy danego obszaru ZZO.
5. Proponowane do budowy lub rozbudowy ZZO, w uzasadnionych przypadkach składać się mogą z kilku obiektów rozmieszczonych w poszczególnych miejscowościach obsługiwanego regionu. Wynikać to musi jednak z przeprowadzenia odpowiedniej analizy w ramach opracowywanej każdorazowo koncepcji i/lub studium wykonalności zakładu. Gminni uczestnicy – partnerzy – wchodzący w skład danego ZZO ustalają zasady finansowania w zakresie inwestycji i bieżącego utrzymania ZZO.
6. Wyposażenie ZZO oraz stosowane w nim technologie muszą gwarantować realizację zakładanych dla województwa podlaskiego celów w zakresie gospodarowania odpadami oraz spełniać kryteria najlepszej dostępnej techniki (BAT).
7. System zbierania odpadów na obszarze obsługiwanym przez ZZO musi być dostosowany do zastosowanych w nim technologii.
8. W przypadku, gdy w danym obszarze ZZO istnieją wystarczające wolne pojemności na składowiskach, nie należy wykluczyć możliwości budowy składowisk na odpady po przetworzeniu przy instalacjach (sortownia, instalacja przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji) jako elementu ZZO, jeśli wymagają tego względy ekonomiczne i logistyczne.

Stan zaawansowania prac nad budową ZZO

Nadal trwają prace nad określeniem obszaru obsługiwanego przez ZZO Dubiażyn – Hajnówka – Siemiatycze. Ustalono lokalizację obiektu w Hajnówce oraz Siemiatyczach. Obiekt w Dubiażynie został oprotetowany. Budowa instalacji w Hajnówce uzyskała częściowe finansowanie. Opracowywana jest koncepcja i studium wykonalności. Analiza podjętych oraz planowanych przez inwestorów działań organizacyjnych i inwestycyjnych w zakresie gospodarowania odpadami w regionach wskazuje na konieczność wprowadzenia niezbędnych modyfikacji tak, aby zrealizować wskazane dla gminy cele polegające przede wszystkim na:

- Dostosowaniu realizowanych przedsięwzięć do wyznaczonych dla gminy kierunków działań.

- Zwiększeniu ilości wydzielanych odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
- Zmniejszeniu ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, poprzez wprowadzenie bardziej wydajnych metod zagospodarowania tej frakcji (kompostowanie w systemach zamkniętych, fermentacja).
- Wydzielenia frakcji palnej z odpadów (produkcja paliwa z odpadów).

ZZO Dubiażyn – Hajnówka - Siemiatycze⁷

1. **Lokalizacja:** ustalona lokalizacja obiektu w Hajnówce oraz Siemiatyczach. Obiekt w Dubiaźnie oprotectowany.

Liczba mieszkańców	
Stan na rok 2008	
tereny miejskie	tereny wiejskie
70 757	82 847
153 604	

2. Prognozowana ilość i skład morfologiczny odpadów

Wyszczególnienie	2009	2012	2016	2020
<i>Odpady komunalne – razem (tys. Mg/rok)</i>				
1. Odpady zmieszane i zbierane selektywnie, w tym:	35,0	35,5	36,1	36,9
- odpady kuchenne ulegające biodegradacji	9,9	10,1	10,3	10,6
- odpady zielone	1,0	1,0	1,0	1,0
- papier i tektura	6,0	6,1	6,2	6,4
- opakowania wielomateriałowe	1,3	1,3	1,3	1,4
- tworzywa sztuczne	4,7	4,7	4,8	4,9
- szkło	2,8	2,8	2,9	3,0
- metal	1,8	1,8	1,8	1,8
- odzież, tekstylia	0,4	0,4	0,4	0,4
- drewno	0,5	0,5	0,5	0,6
- odpady niebezpieczne	0,2	0,2	0,2	0,2
- odpady mineralne w tym frakcja popiołowa	6,6	6,6	6,7	6,8
2. Odpady z ogrodów i parków	1,2	1,2	1,2	1,2
3. Odpady z targowisk	0,5	0,4	0,4	0,4
4. Odpady z czyszczenia ulic i placów	0,6	0,6	0,6	0,6
5. Odpady wielkogabarytowe	1,9	2,0	2,0	2,0
Razem	39,2	39,7	40,4	41,2

3. Prognozowana ilość i skład odpadów ulegających biodegradacji

Wyszczególnienie	2009	2012	2016	2020
<i>Odpady ulegające biodegradacji (tys. Mg/rok)</i>				

⁷ PGO Województwa Podlaskiego na lata 2009 – 2012 (projekt).

Wyszczególnienie	2009	2012	2016	2020
1. Odpady wchodzące w strumień zmieszanych odpadów komunalnych	17,4	17,7	18,1	18,5
2. Odpady z ogrodów i parków (część ulegająca biodegradacji)	1,0	1,0	1,0	1,0
3. Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji)	0,2	0,2	0,2	0,2
Razem	18,6	18,9	19,3	19,7

4. Bilans odpadów ulegających biodegradacji

Odpady ulegające biodegradacji (tys. Mg/rok)	1995	2010	2013	2020
Odpady wytworzone	16,2	18,7	19,0	19,7
Dopuszczalne składowanie		12,2	8,1	5,7
Wymagane przetworzenie		6,5	10,9	14,0

5. Wykaz funkcjonujących instalacji

L.p.	Rodzaj instalacji	Nazwa i adres instalacji	Zdolność przerobowa (Mg/rok) Dla składowisk - pojemność pozostała (m ³)	Planowany rok zamknięcia
1.	Sortownia	brak		-
2.	Kompostownia	brak		-
3.	Stacja przeładunkowa	brak		-
4.	Składowiska	SOK w Szpakach	-	Do zamknięcia do dnia 31.12.2009 r.
5.		SOK w Rudce	-	
6.		SOK w Domanowie	-	
7.		SOK w Boćkach	-	
8.		SOK w Czeremsze	-	
9.		SOK w Kleszczelach	-	
10.		SOK w Czyżach	-	
11.		SOK w Dubiczach Cerkiewnych	-	
12.		SOK w Białowieży	-	
13.		SOK w Starym Berezowie	-	
14.		SOK w Nowosadach	-	
15.		SOK we wsi Kłopoty Bańki	-	
16.		SOK we wsi Krupice	-	
17.		SOK we wsi Kułygi	-	
18.		SOK we wsi Czartajew	-	
19.		SOK we wsi Drochlin	-	
20.		SOK w Dziadkowicach	-	
21.		SOK w Mielniku	-	
22.		SOK we wsi Żerzyce	-	
23.		SOK w Milejczycach	-	
24.		SOK w Brańsku	62 400,0	Do dostosowania do dnia 31.12.2012 r.
25.		SOK w Drohiczyźnie	8 600,0	
		<i>Razem</i>	<i>71 000,0</i>	Do rozbudowy
26.		SOK we wsi	58 520,0	

L.p.	Rodzaj instalacji	Nazwa i adres instalacji	Zdolność przerobowa (Mg/rok) Dla składowisk - pojemność pozostała (m ³)	Planowany rok zamknięcia
		Augustowo		
27		SOK w Narwi	27 838,0	
28		SOK w Olchówce	38 000,0	
29		SOK w Siemiatyczach	30 266,0	
		<i>Razem</i>	<i>154 624,0</i>	
		Razem pojemność składowisk do wykorzystania	225 624,0	

7. Harmonogram inwestycji

Wyszczególnienie	Aktualne moce przerobowe (Mg/rok)	Brakujące przepustowości ¹				
		2010	2012	2013	2020	Razem
Sortownie	0,0	36,9				
Instalacje przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji		6,5		4,4	3,1	14,0
Stacje przeładunkowe (np. w gm. Stawiski)	0					0
Składowiska	225 624,0	Do roku 2015: brak konieczności rozbudowy W roku 2016: brak pojemności na 186 455 Mg – konieczność pozyskania nowych pojemności				

¹ – dla składowisk uwzględniając potrzeby na okres min. 15 lat (zgodnie z Kpgo 2010)

6.2 Odpady niebezpieczne

Zużyte baterie i akumulatory

- udoskonalenie i rozwinięcie systemu zbierania baterii i akumulatorów małogabarytowych ze źródeł rozproszonych.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

- rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- promocja działań związanych z przedłużaniem okresu użytkowania sprawnych urządzeń,
- popieranie wprowadzania systemów zapewniających zorganizowanie wtórnego obiegu przestarzałych lecz sprawnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

6.3 Odpady pozostałe

Komunalne osady ściekowe

- uwzględnienie zagadnień właściwego zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych w trakcie eksploatacji instalacji,
- wykorzystanie właściwości energetycznych osadów ściekowych (w tym w produkcji biogazu),

- uwzględnienie możliwości wspólnego zagospodarowania osadów ściekowych wraz z odpadami ulegającymi biodegradacji,
- kontrola jakości i ilości komunalnych osadów ściekowych stosowanych na powierzchni ziemi,

Odpady opakowaniowe

- wspieranie działań edukacyjnych w celu promocji produktów bez opakowań, opakowaniach wielokrotnego użytku i takich, które powodują powstawanie mniejszych ilości odpadów,
- uwzględnienie w gminnych planach gospodarki odpadami problematyki powstawania odpadów opakowaniowych w gospodarstwach rolniczych (opakowania po nawozach i środkach ochrony roślin),
- rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie sortowania i recyklingu odpadów opakowaniowych,
- kontrola działania i postępowania wprowadzających produkty w opakowaniach, organizacji odzysku i przedsiębiorców zajmujących się odzyskiem, w tym recyklingiem, odpadów opakowaniowych.

7 Harmonogram i sposób finansowania realizacji zadań

Zadania przeznaczone do realizacji w ramach GPGO dla gminy Orla na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2020 opracowano w oparciu o cele i kierunki działań.

TABELA NR 24 Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami.

Lp.	Lata	Zakres	Wykonawca
1	Zadanie ciągłe	Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Gmina Orla
2	2009	Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Orla	Gmina Orla
3	2008-2013	Rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów	Gmina Orla
4	Zadanie ciągłe	Prowadzenie kampanii informacyjnej w szkołach, przedsiębiorstwach, urzędach dotyczącego prawidłowego postępowania z odpadami, w szczególności z odpadami niebezpiecznymi występującymi w strumieniu odpadów komunalnych	Wójt Gminy Orla przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi i lokalnymi mediami
5	Zadanie ciągłe	Nadzór nad pracami związanymi z usuwaniem azbestu oraz kontrole budynków, w których zlokalizowany jest azbest	Inspektorat Nadzoru Budowlanego

Lp.	Lata	Zakres	Wykonawca
6	Zadanie ciągłe	Organizowanie akcji informacyjno – edukacyjnej na temat możliwych źródeł finansowania prac związanych z usuwaniem azbestu	Gmina Orla przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi i lokalnymi mediami
7	2008-2032	Monitoring realizacji Programu usuwania azbestu	Gmina Orla
8	2009-2032	Dofinansowanie usuwania azbestu z obiektów z WFOŚiGW i PFOŚiGW	Gmina Orla
9	2008-2019	Promowanie i wspieranie tworzenia lokalnych kompostowni przydomowych wykorzystujących odpady ulegające biodegradacji	Wójt Gminy Orla
10	2009-2010	Objęcie 100 % mieszkańców gminy Orla selektywnym systemem zbierania odpadów, co wynika z zapisów zawartych w Planie Gospodarki Odpadami wyższego szczebla, z którym niniejszy plan musi być zgodny	Wójt Gminy Orla
11	2009 - 2013	Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko odpadów, tak aby nie było składowanych więcej niż 75 % w 2010 r. i 50 % w 2013 r. masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.	Gmina Orla
12	Zadanie ciągłe	Zmniejszenie udziału odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych	Gmina Orla
13	Zadanie ciągłe	Przetwarzanie odpadów komunalnych w celu uzyskania paliw	Gmina Orla
14	Zadanie ciągłe	Inwentaryzacja dzikich wysypisk	Gmina Orla
15	Od 2011 co 2 lata	Opracowanie sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami	Gmina Orla
16	Zadanie ciągłe	Wydawanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc do tego nie przeznaczonych	Gmina Orla

Lp.	Lata	Zakres	Wykonawca
17	Zadanie ciągłe	Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania	Wójt Gminy Orla
18	Działania ciągłe	Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne	Samorząd terytorialny
19	Działania ciągłe	Ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych	Jednostki sektora finansów publicznych
20	2009	Nałożenie na podmioty korzystające ze środowiska obowiązku przywrócenia środowiska do stanu właściwego, z terminem wykonywania obowiązku do końca 2009 r.	Wójt Gminy Orla
21	2009 – 2016	Przebudowa i budowa instalacji do zagospodarowania odpadów spełniających założenia gminnego planu gospodarki odpadami	przedsiębiorcy
22	Działania ciągłe	Kontrolowanie przez gminy zgodności ustaleń zawartych w wydanych zezwoleniach podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Gmina Orla
23	Działania ciągłe	Prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych	Gmina Orla
24	Działania ciągłe	Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami	Gmina Orla
25	Działania ciągłe	Kontrolowanie stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych	Gmina Orla
26	2009-2010	Tworzenie i udział gmin w strukturach ponadgminnych dla realizacji regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów (zgodnie z regionami wyznaczonymi w wojewódzkim planie gospodarki odpadami)	Gmina Orla

Lp.	Lata	Zakres	Wykonawca
27	2009 – 2016	Budowa, rozbudowa i przebudowa zakładów zagospodarowania odpadów (w tym instalacji do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji)	Gmina Orla, związki międzygminne, ZZO, przedsiębiorcy
28	2009 – 2012	Budowa stacji przeładunkowych, z możliwym doposażeniem w sortownię odpadów z selektywnego zbierania, kompostownię odpadów z pielęgnacji terenów zielonych, punkt zbierania odpadów niebezpiecznych	Gmina Orla, związki międzygminne, ZZO, przedsiębiorcy
29	2009 – 2016	Budowa i rozbudowa składowisk odpadów w ramach zakładów zagospodarowania odpadów	Gmina Orla, związki międzygminne, zarządzający składowiskiem
30	2009 – 2016	Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych	Gminy, związki międzygminne, ZZO, Przedsiębiorcy
31	2009 - 2012	Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa, rolnicy indywidualni), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe)	Przedsiębiorcy, zarządy związków międzygminnych, Wójt Gminy Orla
32	Działanie ciągle	Popieranie wprowadzania systemów zapewniających zorganizowanie wtórnego obiegu przestarzałych lecz sprawnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych oraz działań związanych z przedłużaniem okresu użytkowania sprawnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych	przedsiębiorcy, zarządy związków międzygminnych, Wójt Gminy Orla
33	2009 – 2016	Rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	przedsiębiorcy, ZZO

Źródło: opracowane na podstawie PGO dla Województwa Podlaskiego 2009 – 2012 (projekt).

TABELA NR 25 Harmonogram rzeczowo - finansowy przedsięwzięć inwestycyjnych w ramach gospodarki odpadami w gminie Orla.

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka Odpowiedzialna	Źródła finansowania
1	rekultywacja gminnego składowiska odpadów w Spiczkach	Urząd Gminy	Fundusz Spójności Infrastruktura i Środowisko, środki własne,

2	przystąpienie do budowy zakładu zagospodarowania odpadów zgodnie z lokalizacją określoną w wojewódzkim planie gospodarki odpadami	Urząd Gminy	NFOŚiGW, WFOŚiGW
---	---	-------------	---------------------

Źródło: Urząd Gminy Orla.

7.1 Sposoby finansowania służące realizacji zamierzonych celów w gospodarce odpadami

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej wiąże się z wdrażaniem unijnych ustaw i rozporządzeń również na terytorium naszego kraju, wiąże się to z określonymi wydatkami. Nie zawsze jednostki samorządu terytorialnego są w stanie samodzielnie sfinansować zadania założone w zakresie gospodarki odpadami, stąd potrzeba poszukiwania zewnętrznych źródeł finansowania. Ogólnie źródła finansowania można podzielić na:

- 1) środki własne:
 - budżet miasta,
- 2) środki zewnętrzne:
 - dotacje krajowe,
 - fundusze unijne,
 - programy pomocowe,
 - fundusze ochrony środowiska: NFOŚiGW, WFOŚiGW,
 - pożyczki i dotacje z funduszy celowych np. EkoFunduszu,
 - kredyty preferencyjne (np. z BOŚ, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju),
 - Fundusz Spójności.

Finanse na realizację celów założonych w Planie gospodarki odpadami na terenie Miasta Siemiatycze na lata 2009 – 2012 pochodzą z następujących źródeł:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POIŚ) - Priorytet II Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi. Działanie 2.1 – Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013 – Priorytet V: Rozwój infrastruktury ochrony środowiska,
- Fundusz Spójności,
- Fundacja EkoFundusz,
- Inne fundacje:
 - Agencja Rozwoju Komunalnego w Warszawie,
 - Environmental Know – How Fund w Warszawie,
 - Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej Counterpart Fund w Warszawie,
 - Fundacja Współpracy Polsko – Niemieckiej,
 - Polska Agencja Rozwoju Regionalnego,
 - Program Małych Dotacji GEF,
 - Projekt Umbrella,
 - Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - Bank Ochrony Środowiska,

- Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

8 Wnioski z analizy oddziaływania planu na środowisko

Poniższe wnioski dotyczą przewidywanych oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji lub też zaniechania Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Orla 2009 - 2012. Na podstawie analizy stanu aktualnego w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Orla określono, iż zdecydowanie negatywny wpływ na środowisko wywierają następujące czynniki:

- **Niedostateczny stan świadomości ekologicznej mieszkańców** ujawnia się różnicą pomiędzy ilością odpadów wytwarzanych i zbieranych oraz odpowiednią ich segregacją. Nie wszystkie zatem produkowane odpady zostają unieszkodliwiane we właściwy sposób.
- **Unieszkodliwianie dużej ilości odpadów biodegradowalnych** na składowisku odpadów komunalnych powoduje emisję zanieczyszczeń, w tym metanu, a spalanie tejże grupy odpadów przyczynia się do emisji toksycznych związków,
- **Objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych** na terenie gminy Orla 100% mieszkańców powinno przyczynić się w konsekwencji do ograniczenia możliwości powstawania ewentualnych dzikich wysypisk, co w efekcie spowoduje zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska, zwłaszcza gruntowo-wodnego.
- **Pomimo ilości mieszkańców objętych systemem selektywnej zbiórki odpadów**, który w 2008r. wynosił 100%, suma odpadów zbieranych selektywnie (26,62 Mg w 2008 r.) jest nadal zbyt niska w stosunku do ilości wytwarzania odpadów komunalnych gminy Orla (926,30 Mg w 2008 r.). Należy zatem podjąć wszelkie działania ku polepszeniu tej sytuacji.
- **Ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji** w kolejnych latach wykaże tendencję spadkową. Podobnie jest z poziomami składowania tychże odpadów. W związku z tym rosnąć będzie ilość odpadów ulegających biodegradacji, które trzeba będzie przekształcić biologicznie lub termicznie.
- **Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki i limitów odzysku** odpadów o charakterze niebezpiecznym z odpadów komunalnych przyczyni się do zmniejszenia potencjalnego zagrożenia dla środowiska zdeponowanych na składowiskach odpadów komunalnych. Zebrane selektywnie odpady niebezpieczne zostaną w odpowiedni sposób przetransportowane i unieszkodliwione w instalacjach posiadających stosowne zezwolenia.
- **Deponowanie odpadów będzie sukcesywnie ograniczane.** Zmniejszany będzie w strumieniu odpadów kierowanych do składowania udział odpadów o cechach surowców wtórnych (selektywna zbiórka) oraz odpadów ulegających biodegradacji (kompostowanie) i odpadów niebezpiecznych.
- W wyniku realizacji *Planu* przewiduje się kompleksowe uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie gminy Orla.

- Plan zakłada, iż powstające na terenie gminy odpady będą zagospodarowywane przez ZZO. Nowo powstające ZZO, budowane zgodnie z istniejącymi technologiami zabezpieczeń nie będą stanowić negatywnego oddziaływania dla środowiska.
- Budowa kompostowni i sortowni umożliwi ograniczenie ilości odpadów ulegających biodegradacji deponowanych na składowiskach.
- Nowo planowane inwestycje, budowane zgodnie z istniejącymi technologiami zabezpieczeń, spełniające wymagania BAT nie powinny stanowić negatywnego oddziaływania dla środowiska.
- Na podstawie prognoz wytwarzania odpadów szacuje się, iż w latach 2010, 2014 i 2018 w strumieniu odpadów komunalnych stopniowo wzrastać będą ilości odpadów komunalnych segregowanych i zbieranych selektywnie, a także odpadów z czyszczenia ulic i placów oraz odpadów wielkogabarytowych, na co może mieć wpływ rozwój selektywnej zbiórki odpadów. Jednocześnie szacuje się, że mieszkańcy gminy w kolejnych latach będą wytwarzali mniejsze ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych z ogródków i parków.
- Przy zachowaniu prawidłowych procedur postępowania z odpadami, realizacja niniejszego dokumentu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- Wskazane w *Planie* cele i kierunki działań są zgodne z prawodawstwem Unii Europejskiej, Polityką Ekologiczną Państwa, Krajowym planem gospodarki odpadami 2010 oraz Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 – 2012 (projekt).

Na terenie gminy Orla występuje obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – „Dolina Górnego Nurca” (PLB 200004). Przewiduje się, iż PGO dla gminy Orla nie będzie miał negatywnego wpływu na środowisko i obszary Natura 2000, a wręcz przeciwnie, dzięki uporządkowaniu gospodarki odpadami, przyczyni się on do polepszenia warunków panujących na terenie gminy, co wywrze pozytywny wpływ na obszar specjalnej ochrony ptaków i środowisko.

Realizacja postanowień tego dokumentu **nie może** spowodować znaczącego ani też potencjalnego oddziaływania na środowisko. W rozdz. 3 art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 241) jest mowa o tym, iż **PGO określają zadania, których realizacja zapewni poprawę sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami, a z czym to się wiąże poprawę stanu środowiska**. Niniejsze PGO zostało stworzone tak, aby kierować się zasadami, o których mowa w art. 5 rozdz. 2 ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r.:

kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić, tak aby:

- 1) *zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,*
- 2) *zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec powstawaniu odpadów,*

3) zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi.

W takim też razie:

Realizacja celów i zadań wynikających z niniejszego Planu będzie służyła poprawie jakości środowiska na obszarze gminy Orla oraz przyczyni się do ograniczenia emisji, zmniejszenia oddziaływania na środowisko gospodarki odpadowej.

W momencie braku realizacji postanowień Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Orla działalność ludzka nadal będzie wpływać niekorzystnie na stan środowiska, z czym ściśle wiąże się zdrowie mieszkańców oraz negatywne skutki gospodarcze. Konsekwencją braku jakichkolwiek zamierzeń w tę stronę również będzie zwiększenie ilości deponowanych śmieci na wysypisku. Zjawisko selektywnej zbiórki odpadów natomiast ulegnie obniżeniu lub nawet zaniknięciu. Proponowane w projekcie działania będą skutkowały zmianą wzorców konsumpcji i produkcji.

9 System monitoringu i oceny wdrażania planu

W oparciu o sprawozdanie z realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Orla na lata 2009 - 2012 będzie oceniana realizacja poszczególnych zadań określonych w 7 rozdziale niniejszego GPGO, natomiast aby monitorować stopień osiągnięcia celów wyznaczonych w rozdziale 5 będą określone wskaźniki podane w tabeli poniżej.

TABELA NR 26 Lista proponowanych wskaźników efektywności realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami.

L.p.	Wykaz proponowanych wskaźników efektywności realizacji PGO	Jednostka
Odpady komunalne		
1	Odsetek mieszkańców objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
2	Masa zebranych odpadów komunalnych - ogółem	Mg
3	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg
4	Masa odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne	Mg
5	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie, poddanych składowaniu	%
6	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów	Mg
7	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne - ogółem	szt.
8	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne - ogółem	m ³
9	Liczba instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	szt.
Odpady niebezpieczne		
1	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	Mg
2	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego - ogółem	Mg

¹⁾ - dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/66/WK z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylająca dyrektywę 91/157/EWG (Dz. Urz. WE L 266 z 26.09.2006 r., str. 1), ²⁾ - według załącznika nr 1 do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495), ³⁾ - określonych w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202 i Nr 175, poz. 1458).

W początkowej fazie źródłem danych będą bazy danych istniejące w ramach systemu administracyjnego i badań statystycznych, a po utworzeniu kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce, ona stanie się

głównym źródłem informacji. W świetle ustawy o odpadach sprawozdanie z realizacji PGO dla gminy Orla należy sporządzać co 2 lata. Wójt przedkłada go Radzie Gminy Orla. Jednocześnie PGO podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata i podlegają zaopiniowaniu przez zarząd województwa, zarząd powiatu oraz przez dyrektora RZGW.

10 Streszczenie

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Orla na lata 2009 - 2012 powstała na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach, która w art.14 pkt 14 mówi o obowiązku aktualizacji planów gospodarki odpadami nie rzadziej niż co 4 lata. Powyższy plan jest zgodny z zapisami ustawy o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251). Zakres planu odpowiada wymaganiom stawianym przez rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. z 2003 r. Nr 66, poz. 620) i rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie planów gospodarki odpadami (Dz. U. z 2006 r. Nr 46, poz. 333).

Plan Gospodarki Odpadami na lata 2009 - 2012 z perspektywą na lata 2013 - 2020 jest zgodny z KPGO 2010, projektem Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 – 2012.

Plan opracowano, aby osiągnąć cele założone w Polityce Ekologicznej Państwa w latach 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016 oraz realizacji podstawowych zasad postępowania z odpadami, zgodnie z art. 5 ustawy o odpadach.

Dokument zawiera: analizę stanu istniejącego w gospodarce odpadami, przewidywane zmiany i założenia w zakresie gospodarki odpadami, cele i zadania ciągłe, krótko i długoterminowe, które zmierzają do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, opis systemów gospodarki odpadami na terenie gminy Orla, wskazanie źródeł finansowania zamierzonych celów ze wskazaniem harmonogramu realizacji planowanych przedsięwzięć oraz instytucji odpowiedzialnych za ich realizację, a także monitoring realizacji zaplanowanych działań oraz wnioski z analizy oddziaływania planu na środowisko.

Na terenie gminy Orla w 2008r. były wytwarzane takie grupy odpadów jak: odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie, odpady zielone z ogrodów i parków, niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, odpady z targowisk, odpady z czyszczenia ulic i placów, odpady wielkogabarytowe. Na podstawie wskaźników dla terenów wiejskich pochodzących z projektu WPGO 2009 - 2012 oraz liczby ludności mieszkańców zameldowanych na stan 31.XII.2008 wyliczono, iż na terenie gminy Orla w 2008r. wytworzono 926,30 Mg komunalnych odpadów, w tym 817,00 Mg zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych. Na terenie gminy Orla w roku 2008 wytworzono 312,90 Mg odpadów ulegających biodegradacji. Nastąpił zatem wzrost wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji o 49,37% w roku 2008 w stosunku do roku 1995.

Na terenie gminy Orla prowadzony jest zorganizowany system zbierania odpadów komunalnych, gdzie w 2008 r. zebrano ich razem 356,56 Mg. Różnica pomiędzy wytworzonymi a zebranymi odpadami komunalnymi na terenie gminy Orla wynosi 569,74Mg, mimo że systemem zbiórki zmieszanych odpadów komunalnych objęto 100% mieszkańców gminy. Tak znaczna różnica może wynikać z powodu następujących czynników:

- 84
- niezgodną ze stanem faktycznym rejestracją ilości odpadów trafiających do obiektów odzysku i unieszkodliwiania,
 - zastosowaniem dla mieszkańców gmin Orla wskaźnika Planu Gospodarki Odpadami Dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012 (projekt) i KPGO 2010, który może być zawyżony.

W 2008 r. 43,38 % mieszkańców posiadało kosze na odpady. Na obszarze gminy Orla od 2007 r. prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów systemem pojemnikowym. W 2008r. zebrano selektywnie łącznie 26,62 Mg odpadów m.in. 1,73 Mg tworzyw sztucznych, 3,03 Mg papieru i tektury oraz 21,86 Mg (o ok. 82% więcej w stosunku do 2007 r.) szkła. Zbiórka selektywna odpadów w 2008 r. jest o 21,12 Mg większa w stosunku do 2007 r., co świadczy o wywiązywaniu się gminy Orla z obowiązku wdrażania systemu selektywnej zbiórki odpadów wśród mieszkańców. Ciągłe jednak udział odpadów selektywnie zebranych w porównaniu z zebranymi odpadami komunalnymi jest niski: w 2007r. – 3,93%, w 2008r. – 19,01%.

Na terenie gminy Orla zmieszane odpady komunalne w całości zostały unieszkodliwione poprzez składowanie. Odpady pochodzące z selektywnej przekazywane są do recydingu. Dodatkowo w Zespole Szkół z dodatkowym nauczaniem języka białoruskiego im. Ziemi Orlańskiej prowadzona jest zbiórka makulatury, butelek plastikowych i baterii.

Przeprowadzona prognoza zmian odpadów na podstawie liczby ludności, przyjętego wskaźnika wytwarzania odpadów oraz wymogów z KPGO 2010, gdzie określono wzrost selektywnej zbiórki odpadów do 10% w 2010 r. i 20% w 2018 (w stosunku do całości wytwarzanych odpadów) dowodzi, iż w perspektywie najbliższych lat sukcesywnie zwiększać się będzie ilość odpadów komunalnych segregowanych i zbieranych selektywnie, przy jednoczesnym sukcesywnym zmniejszaniu ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Tendencja wzrostowa będzie zaznaczała się w grupie odpadów niebezpiecznych oraz w grupie odpadów pozostałych.

Założono, że głównym kierunkiem działań podejmowanych w celu poprawy gospodarki odpadami na terenie gminy Orla będzie budowa ponadgminnego systemu gospodarki odpadami ZZO Dubiażyn – Hajnówka - Siemiatycze.

Głównymi problemami gminy Orla jest fakt, iż stopień selektywnej zbiórki odpadów jest bardzo niski, o czym wspomniano powyżej. Na terenie gminy Orla nadal należy wprowadzić selektywną zbiórkę odpadów biodegradowalnych, odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych i innych. W aptekach nie przeprowadza się zbiórki przeterminowanych leków.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Aleksander Klin

ZAŁĄCZNIK NR 1 Wykaz aktów prawnych w zakresie gospodarki odpadami

- **Dz. U. 2007 nr 39 poz. 251 - t. j. z późn. zm. Dz. U. 2001 nr 04 poz. 27 rozdz. 6 - Odpady.**
- **Dz. U. 2002 nr 37 poz. 339 - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 marca 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących prowadzenia procesu termicznego przekształcania odpadów,**
- **Dz. U. 2007 nr 247 poz. 1841 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie stwierdzania kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami.**

4. Recykling pojazdów

- **Dz. U. 2005 nr 25 poz. 202 - Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,**
- **Dz. U. 2005 nr 62 poz. 554 - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2005 r. w sprawie sposobu unieważniania dokumentów pojazdów wycofanych z eksploatacji, wzorów zaświadczeń wydawanych dla tych pojazdów, sposobu przechowywania, zaświadczeń oraz prowadzenia ich ewidencji,**
- **Dz. U. 2006 nr 2 poz. 9 - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2005 r. w sprawie sposobu oznaczania oraz rodzajów oznaczeń przedmiotów wyposażenia i części pojazdów,**
- **Dz. U. 2005 nr 210 poz. 1755 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 października 2005 r. w sprawie sposobu wykonania próby strzępienia pojazdów wycofanych z eksploatacji,**
- **Dz. U. 2006 nr 58 poz. 407 - Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 24 marca 2006 r. w sprawie listy istotnych elementów pojazdu kompletnego,**
- **Dz. U. 2005 nr 200 poz. 1653 - Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 4 października 2005 r. w sprawie listy materiałów, podmiotów wyposażenia i części pojazdów, które mogą zawierać ołów, rtęć, kadm oraz sześciowartościowy chrom,**
- **Dz. U. 2005 nr 143 poz. 1206 - Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 28 lipca 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla stacji demontażu oraz sposobu demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,**
- **Dz. U. 2005 nr 214 poz. 1807 - Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 12 października 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla strzępiarek oraz metod rozdziału odpadów na frakcje materiałowe,**
- **Dz. U. 2005 nr 214 poz. 1806 - Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 12 października 2005 r. w sprawie wymagań dla punktów zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji,**
- **Dz. U. 2005 nr 212 poz. 1774 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 października 2005 r. w sprawie obliczania poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,**
- **Dz. U. 2005 nr 201 poz. 1672 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 września 2005 r. w sprawie rocznego sprawozdania o pojazdach wycofanych z eksploatacji,**
- **Dz. U. 2005 nr 109 poz. 917 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2005 r. w sprawie rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty za brak sieci zbierania pojazdów,**
- **Dz. U. 2008 nr 25 poz. 150 - t. j. ustawa 2001 nr 04 poz. 27 art. 410(a), art. 415 Prawo ochrony środowiska.**

- **Dz. U. 2005 nr 225 poz. 1935** - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2005 r. w sprawie sposobu przekazywania informacji o pojazdach wycofanych z eksploatacji oraz wzorów tych informacji.

5. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

- **Dz. U. 2005 nr 180 poz. 1495** - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym
- **Dz. U. 2006 nr 21 poz. 161** - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 stycznia 2006 r. w sprawie bazy danych o sprzęcie i zużytym sprzęcie,
- **Dz. U. 2006 nr 46 poz. 332** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 marca 2006 r. w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wprowadzającego sprzęt za niewykonanie obowiązku zbierania, przetwarzania, odzysku, w tym recyklingu, i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- **Dz. U. 2006 nr 95 poz. 662** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 maja 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad współpracy pomiędzy instytucjami finansowymi a Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska i Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wzorów formularzy zabezpieczenia finansowego,
- **Dz. U. 2006 nr 19 poz. 152** - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowych stawek opłat produktowych dla sprzętu,
- **Dz. U. 2006 nr 30 poz. 213** - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów,
- **Dz. U. 2007 nr 69 poz. 457** - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących ograniczenia wykorzystywania w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym niektórych substancji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko.

6. Inne przepisy dotyczące odpadów dotąd nie wymienione

- **Dz. U. 2001nr 63 poz. 638** - Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych,
- **Dz. U. 2004 nr 202 poz. 2078** - Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wysokości kaucji na opakowania jednostkowe niektórych środków niebezpiecznych,
- **Dz. U. 2003 nr 66 poz. 619** - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 kwietnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalenia sumy zawartości ołowiu, kadmu, rtęci i chromu sześciowartościowego w opakowaniach,
- **Dz. U. 2002 nr 241 poz. 2095** - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie zawartości ołowiu, kadmu, rtęci i chromu sześciowartościowego w opakowaniach,
- **Dz. U. 2004 nr 94 poz. 927** - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie określenia wzorów oznakowania opakowań,
- **Dz. U. 2005 nr 4 poz. 29** - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 31 grudnia 2004 r. w sprawie raportów wojewódzkich dotyczących gospodarki opakowaniami,
- **Dz. U. 2005 nr 4 poz. 30** - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 31 grudnia 2004 r. w sprawie wzorów formularzy służących do składania rocznych sprawozdań o masie wytworzonych, przywiezionych z zagranicy oraz wywiezionych za granicę opakowań,
- **Dz. U. 2008 nr 196 poz. 1217** - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska,

- **Dz. U. 2007 nr 209 poz. 1516** - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia będące inwestycjami służącymi dostosowaniu składowisk odpadów do wymagań ochrony środowiska,
- **Dz. U. 2004 nr 121 poz. 1263** - Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową,
- **Dz. U. 2004 nr 195 poz. 2007** - Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobu oznakowania produktów, urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane, a także pojemników zawierających te substancje,
- **Dz. U. 2005 nr 236 poz. 2008** - Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 listopada 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- **Dz. U. 2002 nr 193 poz. 1617** - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 listopada 2002 r. w sprawie wymagań dla pojazdów asenizacyjnych,
- **Dz. U. 2002 nr 188 poz. 1576** - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 października 2002 r. w sprawie warunków wprowadzenia nieczystości ciekłych do stacji zlewnych,
- **Dz. U. 2006 nr 5 poz. 33** - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie szczegółowego sposobu określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia,
- **Dz. U. 2007 nr 42 poz. 276 -j.t. z późn. zm. ustawa 2000.11.29** rozdz. 7, rozdz. 8, rozdz. 14. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 lutego 2007 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo atomowe.
- **Dz. U. 2008 nr 219 poz. 1402** - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 października 2008 r. w sprawie udzielenia zezwolenia oraz zgody na przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wywóz z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i tranzyt przez to terytorium odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego,
- **Dz. U. 2002 nr 230 poz. 1925** - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2002 r. w sprawie odpadów promieniotwórczych i wypalonego paliwa jądrowego,
- **Dz. U. 2005 nr 110 poz. 935** - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie podziemnych składowisk odpadów,
- **Dz.U.07.163.1156** - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 22 sierpnia 2007 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów na składowiska podziemne,
- **Dz. U. 2007 nr 209 poz. 1514** - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 października 2007 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane nieselektywnie na składowiskach podziemnych,
- **Dz. U. 2009 nr 5 poz. 28** - Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie działań w zakresie technologii bezpiecznych dla środowiska stosowanych w produkcji i zagospodarowaniu odpadów,
- **Dz. U. 2006 nr 246 poz. 1795** - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie ustanowienia programu pomocowego w zakresie regionalnej pomocy publicznej na niektóre inwestycje w ochronie środowiska.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Aleksander Klin

Spis rysunków

RYSUNEK NR 1	Gmina Orla na tle powiatu bielskiego.....	10
--------------	---	----

Spis wykresów

WYKRES NR 1	Liczba ludności w grupach: przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej na terenie gminy Orla.....	13
WYKRES NR 2	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na obszarze gminy Orla w 2008 roku.....	18
WYKRES NR 3	Skład morfologiczny wytworzonych zmieszanych odpadów komunalnych w gminie Orla w 2008 roku.....	19
WYKRES NR 4	Ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 2008 roku w gminie Orla w Mg.....	21
WYKRES NR 5	Zmieszane odpady komunalne zebrane w gminie Orla w latach 2007 i 2008 [Mg].....	21
WYKRES NR 6	Prognoza zmian liczby mieszkańców w gminie Orla.....	36
WYKRES NR 7	Prognoza zmiany ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie gminy Orla w latach 2009-2020.....	39
WYKRES NR 8	Prognoza składu morfologicznego zmieszanych odpadów komunalnych w latach 2009-2020 na terenie gminy Orla.....	39
WYKRES NR 9	Prognoza odpadów ulegających biodegradacji na terenie gminy Orla w latach 2009- 2020.....	41
WYKRES NR 10	Prognozowana ilość komunalnych osadów ściekowych w latach 2009 - 2020 w gminie Orla.....	46

Spis Tabel

TABELA NR 1	Stan sieci wodociągowej w gminie Orla – 2009 r.....	13
TABELA NR 2	Stan sieci kanalizacyjnej w gminie Orla-2006.....	14
TABELA NR 3	Instytucje i zakłady pracy w gminie Orla.....	14
TABELA NR 4	Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Orla w 2008 roku.....	16
TABELA NR 5	Skład morfologiczny niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wytwarzanych na obszarach miejskich i wiejskich.....	19
TABELA NR 6	Ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych na terenie gminy Orla w 2008 roku.....	20
TABELA NR 7	Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych w gminie Orla w roku 2007 oraz 2008.....	21
TABELA NR 8	Ilość pojemników do selektywnej zbiórki w gminie w podziale na odpady podlegające selektywnej zbiórce w 2008 r.....	22
TABELA NR 9	Opłaty za odbiór odpadów komunalnych na terenie gminy Orla w 2009 roku.....	23
TABELA NR 10	Komunalna oczyszczalnia ścieków w gminie Orla w roku 2007.....	24

TABELA NR 11	Przedsiębiorstwa obsługujące gospodarkę odpadami na terenie gminy Orla stan na 31 XII 2007 r.	26
TABELA NR 12	Dopuszczalna zawartość metali ciężkich w komunalnych osadach ściekowych mogących mieć zastosowanie w rolnictwie.	27
TABELA NR 13	Zawartość metali ciężkich w wierzchniej warstwie gruntu, na którym komunalne osady ściekowe mogą być stosowane.	27
TABELA NR 14	Karta składowiska odpadów w Spiczkach – stan na dzień 31 grudnia 2008 r. – Składowisko było eksploatowane do 31 grudnia 2005 r.	28
TABELA NR 15	Prognoza zmian demograficznych na terenie gminy Orla w latach 2009 – 2020.	35
TABELA NR 16	Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych w gminie Orla.	37
TABELA NR 17	Prognoza ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych.	38
TABELA NR 18	Prognoza ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji.	40
TABELA NR 19	Prognozowana ilość zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego (4 kg/mieszkańca/na rok).	46
TABELA NR 20	Prognoza ilości komunalnych osadów ściekowych na terenie gminy Orla w latach 2009 – 2020 [Mg s. m.]	46
TABELA NR 21	Poziomy odzysku i recyklingu akumulatorów oraz ogniów i baterii galwanicznych w latach 2008, 2009.	49
TABELA NR 22	Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w poszczególnych latach do dnia 31 grudnia 2014 r.	52
TABELA NR 23	Zestawienie prognozowanej ilości odpadów ulegających biodegradacji w latach 2009 - 2020 na terenie gminy Orla z dopuszczalnym poziomem składowania tychże odpadów.	57
TABELA NR 24	Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami.	63
TABELA NR 25	Harmonogram rzeczowo - finansowy przedsięwzięć inwestycyjnych w ramach gospodarki odpadami w gminie Orla.	66
TABELA NR 26	Lista proponowanych wskaźników efektywności realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami.	71

PRZEWODNICZĄCY RADY

Aleksander Klin